

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSEJIS - SEPTEMBER 26, 1989

Nr. 187

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Lietuva deklaravo — Maskvos aneksija negalioja!

Nebuvo tautos referendumo [sijungti] Sovietų Sąjungai

Vilnius, rugsėjo 23 d. — Prancūzų žinią agentūra praneša, jog Lietuvos Aukščiausioji taryba šiandien nubalsavo paskelbti, kad 1940 metų prijungimas prie Sovietų Sąjungos negalioja, kas sudaro stiprų pagrindą teisiskai atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos.

Aukščiausios tarybos balsavimu 274 balsais už ir nė vieno balsu prieš, tik dviem nebalsavus, buvo patvirtinta specialios komisijos pranešimas, kad Lietuva ir kitos dvi Baltijos respublikos — Latvija ir Estija buvo Raudonosios armijos okupuotos ir jėga prijungtos, kai buvo pasirašytas Stalino ir Hitlerio paktas. Šis Lietuvos paskelbimas tiesiogiai priešinis prieš prezidento Gorbaciovo pareiškimą, kuris antradienį plenumo posėdyje pasakė, kad Baltijos respublikos savo laisva valia įsijungė Sovietų Sąjungai.

Kitas aktas yra, jog Lietuvos komunistų partijos laikraštis penktadienį atspausdino paruoštą planą paskelbti, kad Lietuvos Komunistų partija yra nepriklausoma partija nuo Sovietų Sąjungos partijos Maskvoje. Tas planas turi visišką Lietuvos Komunistų partijos vadovybės pritarimą, nors Gorbaciovas pasakė, kad jis yra priešingas partijos federalizacijai.

Už atsiskyrimą

Šie du įvykiai parodė šios respublikos nepriklausomybės sąjūdžio stiprumą, nežiūrint visų Maskvos įspėjimų ir kaltinimų, kad Sovietų Sąjungos skaldymas yra Kremliui nepriimtinas. Lietuva yra pirmoji respublika, kuri formaliai ir teisiskai pasisako prieš Sovietų Sąjungos nuostatus, bet Estija ir Latvija taip pat jau ruošiasi panašioms nutarimams. Visų trijų respublikų sąjūdziai, visų gyventojų remiami, reikalauja didesnių ekonominių ir politinių nepriklausomybės teisių, įskaitant ir galimybę atsiskirti, nes Sovietų federacijos idėja nepatenkina Baltijos gyventojų.

Nebuvo referendumo

Lietuvos įstatymų leidimo taryba sutiko su daugumos lietuvių valia, pasmerkdamą respublikos aneksiją po labai trumpų diskusijų sesijoje. Deklaracijoje sakoma, jog po pasirašymo paktą 1939 m. rugpjūčio mėnesį, Raudonoji armija įžengė į Baltijos respublikas ir jas valdė grasinimais. Toks yra Vakarų istorikų sutarimas. O kitų metų lietuvių nutarimas jungtis Sovietų Sąjungai, sako Aukščiausioji taryba, buvo ne tik kad ne savanoriškas, bet ir neteisingas faktas, kadangi toks klausimas turi būti apspręstas tautos referendumu, o jo nebuvo.

„Stalinizmas ir hitlerizmas sugriovė valstybių nepriklausomybę slaptais susitarimais“, rašoma tame pranešime. „Daugelio tų valstybių nepriklausomybės buvo atstatytos, bet Lietuva, Latvija ir Estija dar nepareikalavo savo nepriklausomybės“. Praėjusį mėnesį, mi-

nint 50 m. Stalino-Hitlerio paktą sukakti, Kremlius viešai pripažino slapto protokolų egzistavimą ir padalinimą Europos ir Vokietijos ir Sovietų Sąjungos įtakos sferas, tačiau kad tai nekeičia dabartinių Sovietų Sąjungos sienų.

Tik sava partija

Gorbaciovas dar praėjusią savaitę kalbėjo, jog nėra pagrindo abejoti Baltijos respublikų sprendimu įsijungti Sovietų Sąjungai, nes žmonės taip nusprendė. Bet šiandien tie žmonės sprendžia kitaip. Lietuvos Komunistų partija privalo skaitytis su daugumos valia, jei kitų metų rinkimuose nori laimėti nors kelias vietas, rašo prancūzų agentūra. Naujasis planas nepriklausomai partijai siūlomas toks, jog centrinė Sovietų partija pakeistų atskirų partijų sąjungą, kurios tik koordinuotų savo veiklą, bet nebūtų diriguojamas.

„Kad būtų politiškai ir nepriklausomai įstatymais besivaldanti Lietuvos valstybė, Lietuvos Komunistų partija pati turi būti nepriklausoma partija perestroikos kurse“, rašoma deklaracijoje. Jos ryšiai su Maskva bus pagrįsti laisva valia, rašoma tame rašte, bet pastebima, jog tai nereiškia skilimo komunistuose, kadangi Lietuvos partija ir toliau pripažįsta Gorbaciovo persitvarkymo programą.

Tuo pasirūpino Berija

Vilnius. — Pavergtoje Lietuvoje 1940 ir 1941 m. Liaudies vyriausybėje Finansų ministeriu buvo Juozas Vaišnora, o vėliau liaudies Komisarų tarybos pirmininko pavaduotojas ir Valstybinio plano komisijos pirmininkas. 1945 m. tvirtinant pirmąjį pokario penkmečio planą dalyvavo Kremliuje pas Stalina, kartu su kitais respublikų pirmininkais. Kai sąjunginis pirmininkas baigė referuotai, Stalinas paklausęs, ar visi plano klausimai išspręsti iki galo. Pranešėjas atsakė, kad visi, išskyrus vieną — darbo jėgos. Mat dauguma statybų numatyta už Uralo, o ten gyventojų mažoka, nežinia, iš kur bus galima gauti darbininkų. Stalinas nusišypsavo ir pasakė: „Planą tvirtinti, o darbo jėgą parūpins draugas Berija!“. 1945 metais Vaišnora buvo suimtas ir atsidūrė Kazachstane prie Ekibastano, stovykloje angliakasis stotomio miesto, rašoma „Tiesos“ 196 numeryje.

— Alytuje, kur anksčiau stovėjo Laisvės paminklas, kuris stalinistų buvo nugriautas, buvo toje vietoje palaidoti tarybiniai kariai. Dauguma alytiškių pageidauja karių palaikus iš Dariaus ir Girėno gatvės miesto centre perkelti į centrinės kapines, o toje vietoje atstatyti Laisvės paminklą. Nežinantys praeities, stebisi, kodėl grupė karių palaidota atskirai.

Kijeve ukrainiečiai sekmdienį žygiuoja prie Aukščiausio Sovieto pastato pareikšti protesto prieš rusų dominavimą respublikoje. Jie reikalavo pilnos autonomijos Ukrainai ir ukrainiečių kalbos įteisino, o taip pat reikalavo įstatymo, kad būtų leista vartoti tautinius ukrainiečių simbolius.

Valstybės departamento sekretorius kalba Baltijos valstybių klausimais

Sovietai nenaudos jėgos prieš Baltijos tautas

Jackson. — Valstybės departamento sekretorius, kalbėdamas sekmdienį „Face the Nation“ televizijos programoje, pasakė, jog jam Sovietų Užsienio ministeris E. Shevardnadze neabejotinai užtikrinęs, kad Sovietų vyriausybė nenaudos karinės jėgos sustabdyti sąjūdziams už autonomiją ir nepriklausomybę Baltijos respublikose.

James Baker III ir Eduard Sheverdnadze baigė dvių dienų pasitarimus ir sekretorius pasakė, jog pasitarimai sustiprino amerikiečių-sovietų ryšius. Pasikalbėjimas televizijoje su juo pravedė tos programos vedėja Lesley Stahl. Ji paklausė apie diskusijas Rytų Europos klausimais, ar būtų mūsų politika palaikyti Baltijos valstybes jų nepriklausomybės reikalavime ir atsiskyrimu iš Sovietų Sąjungos. Bakeris į tai atsakė jog nežina, ar būtų galima taip išsireikšti. „Leiskite paaiškinti jums mūsų politiką Baltijos valstybių atžvilgiu. Jūs turbūt žinote, jog daugiau kaip 40 metų Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažįsta Baltijos valstybių inkorporacijos Sovietų Sąjungai. Todėl mes tikime, jei kas nors įvyks pagal žmonių pageidavimą Baltijos valstybėse, kad būtų didesnė autonomija, didesnė apsisprendimo laisvė ir daugiau laisvės, kad tai įvyktų taikiai. Tokia yra mūsų pažiūra. Ar turėtum būti apsisprendimas, ar turėtum būti laisvė, ar turėtum būti ten daugiau autonomijos? Taip, mes galvojame, kad ten turėtų taip būti“.

Be kraujo praliejimo

Programos vedėja Stahl dar primygtinai paklausė, ar ten turėtų būti nepriklausomybė? Į tai Bakeris atsakė, jog tai neturėtų būti surišta su dideliu nepastovumu, kraujo praliejimu ar kitais panašiais įvykiais. „Tai mūsų politika Baltijos valstybių atžvilgiu“. Sekretorius pasakė taip pat, jog Amerika gali padėti Gorbacioviui, kad jo reformos pasisektų, bet kad nebūtų maištaujančių įvykių Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje.

Pažanga nusiginklavimo klausimais
Pranešama, jog Bakeris ir

Shevardnadze sutarė, kad prezidentas Busho ir prezidento Gorbaciovo susitikimas bus kitais metais Amerikoje. Taip pat pranešta, kad ir nusiginklavimo klausimais pasiekta progreso, ypač strateginių ginklų sumažinimo reikalu. Šių pasitarimų metu prietaisai daugelio įvairių klausimų susipratimo. Manoma, kad kitais metais bus galima susitarti ir START sutarties klausimu. Sovietai atsakė savo reikalavimu prieš žingsnius, konsoliduojant visas jėgas respublikose, kad mumis pasirašymu, nes nori blogos sutarties, kuri galėtų būti Senate nepatvirtinta. Amerika ir Sovietų Sąjungai Wyominge pasirašė keletą susitarimų ryšium su cheminiu fabriku tikrinimu ir tų ginklų arsenalo sumažinimu.

— **Baltijos atstovų pasitarime** Gorbaciovas pasakė, kad „palaikys mūsų protingus gerus žingsnius, konsoliduojant visas jėgas respublikose, kad mumis pasirašymu, nes nori blogos sutarties, kuri galėtų būti Senate nepatvirtinta. Amerika ir Sovietų Sąjungai Wyominge pasirašė keletą susitarimų ryšium su cheminiu fabriku tikrinimu ir tų ginklų arsenalo sumažinimu.“

— **Algirdas Brazauskas** pasakė radijo pokalbiu metu. „Mes privalome laikytis tos linijos, kurios iki šiol laikėmės, pozicijų nekeičiame“. Brazauskas prašė visų lietuvių rmties ir tolerancijos vienas kitam.

— **Susitikime** rugsėjo 13 d. Kremliuje su KP generaliniu sekretoriumi M. Gorbacioviu, be jo iš Politbiuro dalyvavo CK sekretorius V. Medvedevas, ir kandidatas į Politbiuro narius G. Razumovskis. Iš Baltijos respublikų dalyvavo pirmieji sekretoriai A. Brazauskas, J. Vagris ir V. Veljasas. Be jų, dar respublikų Aukščiausioji tarybų prezidentų pirmininkai V. Astrauskas, A. Gorbunovas, A. Rytelis ir respublikų Ministerių tarybų pirmininkai V. Sakalauskas, B. Bresis ir I. Tome.

— **Klaipėdoje** „Baltijos“ laivų statykloje pabaigtas statyti 4,500 tonų plaukiojantis dokas Kubai. Kubos diktatorius Fidel Castro jau gavo prieš tai tris tokius dokus.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— „Respublika“ pirmą kartą pasirodė Lietuvos kioskuose rugsėjo 16 d., kurį leidžia Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Pirmame laikraščio numeryje spausdinami ir pasikalbėjimai su Lietuvos kardinolu Vincentu Sladkevičium, Lietuvos Komunistų partijos vadu Algirdu Brazausku ir Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu. Laikraščio redaktorius žurnalistas Vitas Tomkus sako, jog laikraščio credo — žmogus ir tiesa. Lietuvoje turės dešimt korespondentų, kurie savo regionuose parūpins žinias.

— **Lietuvos Komunistų partijos** pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas, sugrįžęs iš Kremliaus, kuriame jis su kitais Baltijos respublikų pirmininkais sekretoriais turėjo daugiau kaip 4 valandų pasitarimą su Sovietų Sąjungos prezidentu ir partijos vadu M. Gorbacioviu, savo penktadienio radijo interviu visa tai plačiau aptarė.

— **Pasikalbėjime**, kaip Algirdas Brazauskas per radiją sakė, buvo keliami trys klausimai. **Pirmas**, Tai Tarybų Sąjungos, kaip federacinės valstybės, įteisinimas. Baltijos atstovai jam išskė, kad nepriklausomybės ir suverenumo sąvokos labai aktualios Baltijos ir kitoms respublikoms.

— **Antra** pokalbio tema buvo partinių organizacijų ir Tarybų Sąjungos Komunistų partijos naujos sampratos formavimas — pasirašymas XXVIII suvažiavimui. Diskusijos apie Lietuvos Komunistų partijos statusą — pats sunkiausias klausimas. Komunistų partijos samprata nepakeista per 70 metų. 1919 m. suvažiavimas priėmė nutarimus, bet tada dar nebuvo Tarybų Sąjungos, respublikų nei jų partijų.

— **Lietuvos Komunistų partijos** klausimas, kaip atskiros partijos, plačiai svarstomas. Ruošiami įstatai ir partijos programa. Brazauskas pasakė, kad negalima turėti kelių partijų įstatų projektų, kad neįskiltų pasirinkimo klausimas. Jis pasakė, kad negalima suskaldyti Lietuvos komunistų partijos, kaip ir Lietuvos teritorijos. Priešingu atveju, nebūtų naudos Lietuvos respublikai.

— **Trečioji** tema Kremliuje su Gorbacioviu buvo aptariama, tai visų žmonių lygybė, nes kultūringas pasaulis skiria labai didelį dėmesį žmonių lygybės įteisinimui

Sovietai ruošiasi įteisinti visas partijas

Kad partija galėtų valdyti, turės laimėti rinkimus

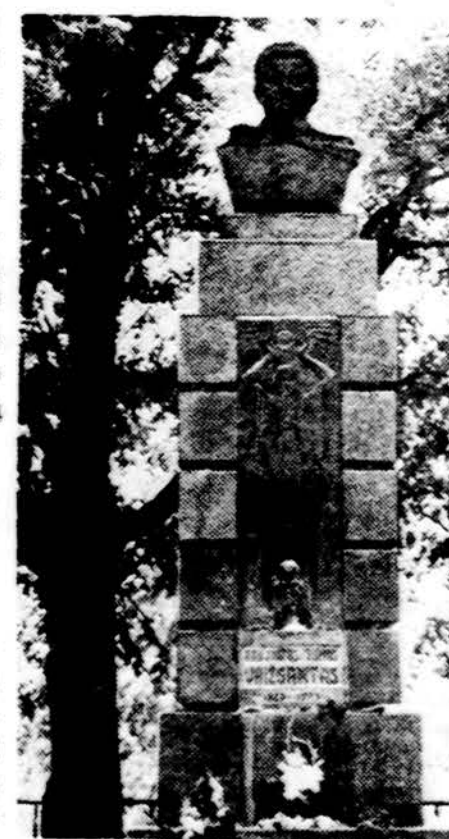
Maksva. — Oficiali įstatymams paruošti Sovietų Sąjungoje komisija nutarė pasiūlyti įstatymą, kad būtų leista veikti ir kitoms politinėms partijoms ir duoti tas pačias teises, kaip ir Komunistų partijai.

Toks pasiūlymas pirmą kartą išeina prieš Komunistų partijos monopolį ir jos politinę galią. Jam pritaria aukšti partijos pareigūnai, įskaitant ir artimą prezidento M. Gorbaciovo patarėją. Maskvos deputatas Sergejus B. Stankevičius, kuris tai įstatymus ruošiančiai grupei vadovauja, sako, jog projektas bus parlamentarinio komiteto, kuriam priklausys įstatymų reikalai, patvirtintas, bet susilauks stipraus konservatorių pasipriešinimo šį rudenį, kai jis bus pateiktas priimti pilnoje delegatų sesijoje.

Dramatiškas posūkis

Jei tas projektas bus patvirtintas — legalizavimas politinių partijų, tai bus pats dramatiškiausias žingsnis į demokratiją Sovietų Sąjungoje. Įstatymų leidėjai — Aukščiausiosios Sovietas vakar pradėjo savo antrąją sesiją, kuris kovo mėnesį buvo išrinktas. Darbotvarkėje pirmuoju klausimu yra krašto ekonominės krizės klausimas, įskaitant ir detalizuotą biudžetą kitoms metams bei įvairių mokesčių įstatymus, darbo ginčus, žemės nuomavimą ir ekonomines respublikų teises.

Vienas įstatymas, kuris, manoma, susilauks daug debatų, bus nauja nuosavybės forma žemės ūkiams, leidžiant akcijas, įvedant partnerystę ir tam tikrą privačios nuosavybės formą. Pasiūlytus įstatymus svarstys deputatai, kuriuos 85% sudaro komunistai. Užsienio korespondentai kelia klausimą, ar deputatai pajęgs sulaužyti komunistų dogmą, kad partija tai vienintelė teisinga valdančioji jėga ir viskas priklauso tik valstybei.

Rugsėjo 20 d. buvo 120 metų, kai gimė lietuvių literatūros klasikas, visuomenės veikėjas kan Juozas Tumas-Vaižgantas. Sukaktis buvo plačiai paminėta visoje Lietuvoje, o ypač tose vietose, kur jis gyveno ir dirbo. Leista vėl skaityti Vaižganto raštus, kurie dešimtmečiais buvo uždrausti. Čia matome Vaižganto paminklą Svedasuose.

Konservatoriai ir radikalai

Partijos konservatoriai, kaip Jegoras Ligačiovas, pasisakė prieš daugelio partijų sistemą ir prieš privačią nuosavybę, sakydami, kad tai būtų komunizmo išdavimas. Jis praėjusį trečiadienį kalbėjo partijos vadams, kad „bus didelė kova tarp lojalių komunistų ir tu, kurie nori pasukti į kapitalizmą ir į buržuazinę demokratiją, įvedant privačią nuosavybę ekonomijoje kelių partijų politinė sistema“. Bet beveik tuo pačiu metu susirinko praėjusį savaitgalį ir radikalieji deputatai ir tarėsi, kaip praveisti politinį pluralizmą ir už kokią privačią nuosavybės formą kovoti.

Ši grupė Sovietų Aukščiausiosios Soviete pasivadino Tarpregionine deputatų grupe, kurios vadai yra žmogaus teisių kovotojas akademikas Andrejus Sacharovas ir dabar amerikiečiams pažįstamas Boris Jeltsinas. Jie sekmdienį pabaigė paruošti platformą, kurioje atimamos visos Komunistų partijos privilegijos ir visiškai legalizuojama privati žemės ir industrijos nuosavybė. Visai taip, kaip Vakaruose priimta.

Politinis pluralizmas

Sovietų spaudoje mėnesiais vyksta diskusijos leisti ar neleisti oficialiai veikti kitoms partijoms. Sovietų Konstitucija leidžia tik Komunistų partijai, kuri vadovauja sovietų visuomenei ir yra jos politinės sistemos branduolys. Jau metai, kaip vyksta kai kuriose respublikose politinis pluralizmas, nes kai kurios grupės save vadina partijomis, o kitos grupės, nors ir nesivadina partijomis, bet atlieka politines funkcijas — nominuoja kandidatus, pasiūlo įstatymus ir leidžia savo laikraštius, rašo New York Times reporteris Bill Keller. Tačiau jos oficialiai priklauso nuo vietinių respublikų partijos vadovybės.

Į valdžią tik per rinkimus

Gorbaciovas pakartotinai sako, jog daugelio partijų sistema nereikalinga, ir yra dar per ankstyvas dalykas, tačiau jis kategoriškai nėra prieš tai pasisakęs. Minėtasis Stankevičius kalbėjo, jog paruoštame įstatymo projekte visos partijos sulyginamos ir vienintelis kelias, kad partija galėtų valdyti, yra rinkimų kelias. Draudžiamos būtų tokios partijos ar grupės, kurios pasisakytų prieš kokią nors tautybę. Sovietų viešoji opinija ruošiamą daugiapartinę sistemą. Vis daugiau rašoma apie Lenkiją ir Vengriją ir ypač apie lenkus, kurie savo vyriausybėje komunistų turi tik mažumą.

KALENDORIUS

Rugsėjo 26 d.: Kipras, Justina, Gražina, Vydenis.

Rugsėjo 27 d.: Kozmas, Damijonas, Adalbertas, Daugilė, Kovaldas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:41, leidžiasi 6:43. Temperatūra dieną 63 l., naktį 42 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

GYNIMASIS NUO VĖŽIO MAISTU

Mielas tautiet, ar vis dar teberyji vėžį sukeliantį maistą? Ar ne laikas tamstai nuo jo saugotis? Priešvėžinė mityba?

Reikiamos mitybos masinantys klausimai
Atsidedęs valgomajame prie stalo, dar prieš nurydamas maisto kąsnį, ramiai pagalvok: „Ar tas kąsnis nepadaeda mano kūne suregėti buveinė vėžiui?“ Jau prieš dvidešimt metų pradėta saugotis nuo vėžio, vengiant cheminių teršalų ir juos šalinant iš žmonių aplinkos. Toks cheminių teršalų vengimas ir jų pašalinimas sukėlė dėmesį apsaugai nuo vėžio.

Dabar ginantis nuo vėžio kryptama maisto link: naujai tyrimai parodė, kad žmonių mityboje gali būti ir žmogų nuo vėžio saugančių medžiagų, ir jam vėžį priešaukiančių. Todėl visiems lietuviams yra svarbu žinoti, kokios maisto medžiagos trukdo vėžiui žmogui atsirasti ir kokios vėžį prailioja jį į žmogaus pastogę.

Aišku, išmintingas lietuvis, susipažinęs su apsauga nuo vėžio, gausins maiste tokias medžiagas, kurios jį saugo nuo vėžio ir nė iš tolo nesiartinis prie to kurios vėžį sukelia. Taip jis saugos ir savo vaikus.

Šioje srityje dabartinis medicinos mokslas skatina visus, žinoma, įskaitant ir mūsikius, tuč tuojau tvarkytis mityboje. Mokslas dabar tvirtina, kad pakaitus vėžį sukeliantį maistą tokiu, kuris jo nesukelia, žymiai sumažėja tam tikrų vėžio rūšių pasitaikymas. Tad apsišviškime taip svarbiu mums visiems reikalu.

Vėžį sukeliančio maisto ypatybės

Jau 1940 metais dr. Albert Tannenbaum paskelbė savo tyrimų duomenis apie maisto įtaką vėžio atsiradimui. Jis susekė, kad riebiai maitinamoms pelėms padąžėjo vėžiai, o pas liesai mintancias sumažėjo augliai jų krūtyse. Tas toks pirmas, prieš 50 metų paskelbtas įrodymas, kad maistas turi didelę įtaką vėžio atsiradimui, arba apsaugojimui nuo jo, buvo patvirtintas ir vėliau darytais tyrimėjimais.

Pastebėta, kad mažai vėžių susilaukia liesai mintančių

religinių sektų nariai, kaip mormonai ir Septintos dienos adventistai, o taip pat ir vegetarai ir per barzdą taukų nevarvinantieji žmonės.

Jau prieš penkerius metus — 1984 m. tokiomis žiniomis paskatintas, šio krašto dvi kovai su vėžiu organizacijos: The American Cancer Society — ACS ir The National Cancer Institute — NCI nurodė amerikiečiams mitybos gaires, raginančias dvejopai persitvarkyti su maistu: 1. liesiau valgyti ir 2. daugiau sėlenų — stambmenų (fiber) naudoti. Iš dabar mityboje suvalgomų 40% riebalų juos sumažinti iki 30% riebalų vienos dienos kalorijų kiekyje.

Kaip maistas įtakoja vėžio atsiradimą žmogaus kūne

Vėžys išsivysto iš piktybiškai pakitusios vienos kūno celės. Normali celė piktybiškai — vėžiškai pakinta dviem keliais: pavirsdama vėžio pradiniuke (initiation) arba pavirsdama jo paskatintoja (promotion).

Vėžį sukeliantį medžiaga (karcinogenas) pradinėje stadijoje tiesiogiai ar netiesiogiai veikia į celės branduolio sudėtinę dalis, kaip DNA, RNA ir baltymus. Tada celės branduolys (nucleus) liguistai pakinta. Taip visam laikui celė pakinta.

Tokioje pradinėje pakitimo stadijoje celė dar nevirsta vėžine — ji dar nesidaugina, kitas celės sužlugdydama bei į kitas kūno dalis nukeliaudama. Dalykams pasikeičia, kai vėžį sukeliantį medžiaga pakartotinai erzina celę. Tada jau genetiškai (iš esmės) pakitusi celė pradeda vėžiškai elgtis: be saiko dauginasi, greitai esančias normalias celės užgnaužia ir kitose kūno vietose kraujo ar limfos keliais nukeliaujančius savo „vaikus“ (metastazus) apgyvendinti.

Kai kurios vėžį sukeliančios medžiagos jau yra žinomos. Jos minėtai pakeičia normalią celę į vėžinę. Taip vėžį prisišaukia žmogus, naudodamas vėžį sukeliandias medžiagas, kaip riebalai (tai yra, riebalinės ir tulžies rūgštys), sacharinas, alkoholis ir tabakas.

Kaip maistu saugotis nuo vėžio?

Maistu saugojimasis nuo

vėžio apima dvejopą žmogaus elgesį: 1. nevalgymas tokio maisto, kuriame yra minėtas vėžio pradininkas ir paskatintojas ir 2. gausesnis valgymas tokio maisto, kuris turi natūralius vėžio atsiradimo trukdytojus. Su pastaraisiais dabar ir susipažinsime.

Maiste normaliai yra kelios medžiagos, kurios trukdo vėžiui prasidėti iš vienos virš minėtai pakitusios celės. Tokios jos vadinasi priešvėžinėmis medžiagomis (anticarcinogenic). Kitos maisto medžiagos trukdo vėžinėms celėms dauginis — trukdo vėžio paskatinimą (antipromoters).

Kokiame maiste yra priešvėžinių medžiagų

Gamtoje natūraliai atsirandantis cheminės medžiagos trukdo vėžio atsiradimui žmogaus kūne. Daugiausia tokių priešvėžinių medžiagų randama vaisiuose, daržovėse ir riešutuose. Vaisiai ir daržovės yra pagrindiniai žmogaus suvalgomų sėlenų — stambmenų (fiber) šaltiniai, o stambmenų gena lauk vėžį iš storosios žarnos.

Vaisiuose, daržovėse ir riešutuose yra randamos šios priešvėžinės cheminės medžiagos: augaliniai fenoliai, provitaminai ir vitaminai, sulfidai, indolai, prieš oksidaciją veikiančios medžiagos (antioxdienats), flavonai ir aromatiniai izotiocianatai (isothiocyanates). Tos naudingos kūni medžiagos trukdo vėžinėms celėms veržtis į žmogaus kūną. Kaip minėta, jos randamos vaisiuose, daržovėse ir riešutuose.

VĖŽI TRAMDANČIOS MAISTINĖS MEDŽIAGOS

Štai išsamesnis sąrašas maisto medžiagų, kurios tam tikras kūno vietas saugo nuo vėžio.

1. Vitaminas C — askorbinė rūgštis — ji gausiausiai randama citrininiuose vaisiuose (citrusos, apelsinai, greifrutai) ir saugo storąją žarną nuo vėžio.
2. Karotenoidas (B-carotene) randamas morkose ir arbūzuose — jis nuo vėžio saugo plaučius ir krūtis.
3. Indolas (indole) randamas garstyčiose, kopūstinėse daržovėse ir vandens salotose (water cress) — skrandį apsaugo nuo vėžio.
4. Tokiose daržovėse randasi ir izotiocianatai — jie saugo kepenis nuo vėžio.
5. Įvairios fenolinės rūgštys (phenolic acids) irgi saugo įvairias kūno vietas nuo vėžio. Viena fenolinė rūgštis, vadinama Caffeic acid, randama obuoliuose — ji skrandį saugo nuo vėžio. Taip pat skrandį nuo

vėžio saugo ir kita fenolinė rūgštis cinnamic acid — ji randama daugelyje vaisių ir daržovių, kurie būtina turi būti valgomi švieži. Tokios turi būti ir peles vėžio bei daržovių sultys. Todėl saugantis nuo vėžio naudindamas bus valgyti šviežius vaisius ir daržoves, nes caffeic rūgštis gali visai pranykti konservuotoje sūkioje. Tik trečdalis tos obuolyje randamos skrandį nuo vėžio saugančios caffeic rūgštis lieka obuolių sūkioje.

Kita fenolinė rūgštis (chlorogenic acid) saugo storąją žarną nuo vėžio — ji randama pupelėse ir uogienėse. Dar kita fenolinė rūgštis (ellagic acid) saugo plaučius ir odą nuo vėžio. Ji randasi vynuogėse, braškėse ir riešutuose. Pagaliau dar viena fenolinė rūgštis (sinigrin) besirandanti kopūstinėse daržovėse, vandens salotose ir garstyčiose, saugo kepenis nuo vėžio.

6. Sulfidai (diallyl sulfide), besirandą česnakuose, saugo storąją žarną nuo vėžio. Tą žarną sauganti nuo vėžio dar ir kita rūšis sulfidų (propenyl sulfides) randasi svogūnuose.

7. Pagaliau ir tas vitaminas E (tokoferolis — tocopherol) saugo plaučius nuo vėžio. Jis randamas daržovių aliejuose (kaip safflower oil), grūduose ir pilnų grūdų duonoje, riešutuose ir daugelyje javainių (cereals). Dabar galima skelbti gerą

naujią apie vitaminą E. Kai jo kiekis kraujyje sumažėja, žmogui padidėja plaučių vėžio pavojus. Tas faktas pasitvirtina ir tyrimuose su pelėmis: tepant peles vitamino E mostimi, joms sumažo odos vėžiai. Vitamino E galima vartoti vidutines dozes — iki 800 IU kasdien po dvi kapsules, kiekviena po 400 IU (International Units).

Vitaminas A irgi gina žmogų nuo vėžio

Riebaluose tirpstantis vitaminas A randasi morkose, skvašose, brieselio kopūstuose, pomidoruose, špinatuose, na ir piene. Vitaminas A gerina regėjimą, veislumą, gleives gaminančių celių veikimą, jų augimą ir pasiskirstymą.

Japonijoje tyrimai su ketvirčiu milijono žmonių užsitęsė 10 metų ir buvo susekta, kad tiems žmonėms, kurie kasdien valgė vitamino A turinčias daržoves (ypač morkas, arbūzus), sumažėjo pavojus susirgti vėžiu plaučiuose, skrandyje ir storąjoje žarnoje.

Žmogui pakanka vitamino A gaunamo su valgomu maistu, tik, žinoma, tokio maisto reikia pakankamai naudoti. Jokių vitamino A piliulių nereikia naudoti, nes saugantis nuo vėžio su vitaminu A kapsulėmis ir jo pergausiai naudojant, galima sulaukti neigiamų poveikių.

GALIMA, NEGALIMA, PATARTINA

Žmogaus gyvenimas yra pilnas netikėtumų. Vieni yra linksmo būdo, kiti ne taip linksmi. Vienus galima vaizdžiai nupasakoti, kai kitiems nerandama žodžių. Vienas iš tokių siurprių yra, kada, parvažiaus iš parduotuvii pastebimas automobilio šone įmušimas. Apmaudas ima, žiūrint į naujutėlį, vienos savaitės senumo automobilio sužalojimą. Koks įmušimas ar įlenkimas bebūtų, pyktis susijęs su negalėjimu nieko padaryti verčia susigyventi su įvyksiu fakti.

Nereikia daryti tolimų kelionių, kad automobilis būtų daugiau ar mažiau sužalotas. Išvyka į maisto pirkimo ar prekybos centrą dažnai palieka nemalonius prisiminimus. Atrodo, kad niekas nemoka vairuoti ar nevertina kito nuosavybės. Smulkieji automobilių sužalojimai ir įvyksta tose vietose. Senesnio automobilio savininkas į tokius sužalojimus paprastai nekreipia dėmesio. Tačiau naujo automobilio savininkas reaguoja jautriau. Daugeliui tai yra pirmas atsitikimas ir, nieko nelaukiant, kreipiasi į savo draudimo kompaniją. Čia jam primenama, kad apdraudimo bendrovės atskaitomoji suma yra 200 dol. Po kompanijos nuostolių įvertintojo sprendimo paprastai kompanijai belieka prisidėti tik keliais doleriais.

Viskas tuo dar nesibaigia. Apdraustasis patenka į kompanijos juoda knygą. Galima spėti, ką tai reiškia. Kitais metais draudimas bus brangesnis. Katastrofos ant greitkelių paprastai būna neišvengiamos. Dviem automobiliams kakta kakton susidūrus, vieno vairuotojo kaltė virsta tragedija. Kitas reikalas yra automobilių pastatymo aikštėse. Čia žmonių sužalojimas yra retas dalykas, bet automobiliai dažnai nukentia. Sveiko proto galvojimas bent dalinai padeda išvengti tų nemalonių. Prisimenant ankstyvesnes aikštes, atrodo, kad jos mažėja. Iš tiesų jos yra to paties dydžio, bet sutalpina daugiau automobilių. Architektas, sumažinęs plotą po vieną colį iš abiejų pusių, sutalpina 1.3% daugiau

automobilių. Susiaurėjus plotui, patartina statyti savo automobilį tarp keturdurių. Jų durys yra siauresnės, tuo pačiu jų varstymas reikalauja mažiau erdvės. Sumažėja galimybė būti įmuštam. Dar geriau ieškoti vietos tarp mažesnio modelio keturdurių. Mažesni automobiliai — daugiau laisvės aplink. Naujo automobilio savininkas saugodamas savąjį, yra daugiau atsargus. Klaidai statytis šalia apdaužyto, špleisto. Tokio automobilio savininkui nerūpi jo, o dar mažiau kito nuosavybė. Rizikinga yra pasirinkti vietą užpakalyje dengtos, didesnės talpos, vežimoji priemonė. Dėl blogo matomumo yra pavojus būti užkliudytam. Apšvietimo stulpai yra kita galimybė įvažiuoti, užmiršus, kad užpakalyje jų būta. Automobiliai, pastatytas eilės gale, dažniau bus užkliudyta neįprastų vairuotojų.

Lengviausiai užimti vietą, įvažiuojant priekiu. Saugesnis ir lengvesnis išvažiavimas yra, kada automobilis yra nukreiptas į išvažiavimo tašką. Diagonaliai sužymėtos vietos turi vienos krypties privažiavimus. Įvažiuojama priekiu, išvažiuojama užpakaliu. Atbulas išvažiavimas reikalauja ypatingo apsižiūrėjimo. Paskirtos vietos luošiams turi būti jiems ir paliktos. Didžiausias susikimšimas įvyksta, kai automobiliai suvažiuoja į rungtynes, koncertus ir pan. Pastačius automobilį nuošaliau, nereikės rungtis patekti į išvažiavimo eilę.

Vadovaujantis aukščiau minėtomis įtaigomis nereikės bereikalingai gadinti savo nervus. Edmundas Jakaitis

TRAUKINIAI PATARNAUS INVALIDAMS

Chicagoje susisiekimo vadovybė nutarė bent viename miesto greitojo susisiekimo kiekvieno traukinio vagone įrengti itaisą įkėlimui ir iškėlimui vežiojamose kėdėje judančiam keleiviui. Kainuos apie 300 milijonų dol. Tuos įrengimus įtaisyti gali užsitęsti penkerius metus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS 161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

kaip kraujavimas iš nosies, emocinis jautrumas, kepenų padidėjimas, besilupantis odos uždegimas, nuovargis, patinimai ir galvos skaudėjimas.

Išvada. Nėra ko atidėti maistu kovos su vėžiu, kada šiame krašte kas 15 minučių miršta moteris nuo krūtines vėžio, kada kas dešimta jų savo gyvenime susilauks savo krūtys vėžio ir kada kas keturias minutes pas moterį

sulaukusių per 35 metus nustatoma krūtines vėžio diagnozė. Ne daug ką geresnis vaizdas yra ir pas vyrus dėl jų prostatos vėžio.

Visomis priemonėmis, ir kaip čia minėta ir su maistu, pradėkite tolimi vėžį nuo kiekvieno mūsikiio. Daugiau tuo reikalau kitą kartą.

Pasiskaityti. *Practical Gastroenterology*, Vol. XIII, No. 3, April 1989.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Prm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 595-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2990 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 395-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Prm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2616 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS ŽIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Vengdamas dabar siaučiančios šienligės (hay fever) elkis taip: 1. Mes lauk iš kambario augalus ir gyvuliukus. 2. Neįpauk žolės. 3. Klausyk žmonos: iš miegamojo pašalink knygas ir kitokius dulkių prilaikytojus.

Saugodamasis nuo vėžio elkis šitaip: 1. nerūkyk, 2. stikliuko atsisakyk ir 3. būdamas gryname ore, sauleje nesikaitink.

amažu atbunda ir

LIETUVIŲ DRAUGAI UKRAINIEČIAI

Dažnai mus blogai nuteikia faktas, kad Lietuva labai mažai teturi gerų draugų užsienyje, kurie mus didžioje nelaimėje ne tik užjaustų, bet ir padėtų. Didžiosios valstybės, kaip rodo paskutiniai ir ankstesni įvykiai, buvo ir yra ne mūsų, bet mūsų priešų pusėje. Imkime, kad ir mums praigaistingą velnišką Molotovo-Ribbentropo (Stalino-Hitlerio) 1939 metų sutartį. Kaltiname abudu diktatorius, bet ar jie vieni kalti? Kai tos sutarties pasėkoje buvo panaikintos kelios valstybės, kai jų gyventojai buvo suimami, žiauriai tardomi, žudomi, badu ir šalčiu mariniami, Vakarų kraštų vyriausybės buvo aklos ir kurčios. Kai milijonai žmonių prarado gyvybę, niekas dėlto neprotestavo, atvirščiai, rėmė ne kankinimus, bet kankintojus. Ir tai daro vadai, kurie dar ir šiandien vadinami „didžiaisiais politikais“.

Ir dabar, kai buvo minima praigaistingo pakto 50 m. sukaktis, Vakarų kraštų vyriausybės jo įsakmiai nepasmerkė, nepareikalavo atitaisyti skriaudas. Kai pavergtuose kraštuose prasidėjo tautinis atgimimas, kai pavergtos tautos pačios pareikalavo laisvės bei nepriklausomybės, pasaulio galiūnai, Jungtinės Tautos įskaitant, buvo ir tebėra ne okupuotųjų, bet okupantų pusėje. Jų politikai daro viską, kad sovietinė imperija greit nesubytėtų, kad pavergtos tautos staigiai neišsilaisvintų. Taigi ir mums, lietuviams, kažin ar reikia dėti daug pastangų „įsisteikti didiesiems“.

Gerai tiek, kad tuo metu, kai didvalstybių užsienio politikos vairuotojai mums nepadaėda ir neužtaria, pasaulinė spauda, televizija, radijas (su maža išimtimi) labai tiksliai ir objektyviai informuoja pasaulį apie pavergtųjų tautų išsilaisvinimo pastangas. Ačiu šioms komunikacijos priemonėms, bet ne dėkui užsienio politikos vadovams.

Tai argi Lietuva neturi nuosirdesnių draugų? Ar mus supa tik plėšrūs kaimynai ir mums nepalankios didžiosios valstybės? Ačiu Dieviui, draugų vis dėlto turime. Tai pavergtos tautos, tokie patys nelaimingieji, kaip ir mes. Kaip gerai, kad Lietuvos dvasinio ir politinio gyvenimo – tautinio atgimimo vadovai yra daug kartų apdairiesni, kaip, sakysime, mūsų politiniai veiksniai iševijoje. Ten mūsų kariai tuojau užmezgė glaudžius ryšius su eile kitų sovietinių rusų pavergtųjų tautų. Prisiminkime tik latvius, estus, gudus, ukrainiečius, armėnus, gruzinus ir kitas tautas. Vis tai tikrieji mūsų sąjungininkai. Be galo išpūdinga buvo Pabaltijo tautų draugystė – nenutrūkstama grandinė su geleimis rankose, juodais kaspinais, žvakutėmis, plakatais – su šūkiu „Baltijos keliu – į laisvę“, išsitiesusi ir tai ne viena eile nuo Vilniaus, per Latviją ligi Estijos sostinės Tallino. Šioje akcijoje Lietuvoje dalyvavo apie 300 – 500,000, Latvijoje – 250,000, Estijoje – 200,000 žmonių. Nors Lietuvos komunistų partijos ir vyriausybės atstovai nestovėjo grandinėje, bet joje stovėjo visa tauta. Tam tikra prasme į šią grandinę jungėsi ir iševijos lietuviai, pajutę tą pačią brolišką rankų šilumą. Brolišku tautų grandinė rėmė ir kitos pavergtos tautos, atsiuntusios savo atstovus.

Šia proga norime pakalbėti

apie vieną didelę tautą, kuri gyvena mūsų kaimynystėje ir kuri yra nuosirdus lietuvių draugas. Tai ukrainiečiai. Valstybinės sienos su Ukraina neturime, bet etnografinę bei istorinę sieną galime lengvai surasti. Truputį žinių apie Ukrainą. Šią valstybę tenka priskirti prie didžiųjų Europos kraštų. Jos teritorija apima 603,700 kv. km plotą, kuriame (1982 m. duomenimis) buvo 50,307,000 gyventojų, iš kurių ukrainiečiai sudarė 73,6%. Taigi Ukraina yra maždaug to paties dydžio valstybė, kaip ir Vak. Vokietija, Prancūzija, Italija, Anglija. Šis didžiulis kraštas turtingas gamtos turtais – geru dirvožemiu, anglimi, nafta, įvairiais metalais, gamtinėmis dujomis ir kt. Tai be galo stambus Rusijos ramstis. Tai gerai žinomi cariniai rusai, kurie paglemžė šį kraštą ir prie savo valstybės prijungė. Dar blogiau – jie nuo seniausių laikų stengėsi Ukrainą kolonizuoti rusais, jų žemę išnaudoti, o gyventojus dvasiškai ir fiziškai naikinti, rusinti.

Lietuva istorijos amžių būvyje daug kuo rišosi su Ukraina. Jau XIV a. viduryje, Lietuvai besiplečiant į rytus ir pietus, daugelis Ukrainos žemių pateko Lietuvos D.K. sudėtin ir išbuvo ligi 1569 m. unijos. Ukrainos sostinė Kijevus jau nuo 1320 m. buvo L.D.K. Gedimino protektorate. Ukrainiečiai ir dabar pagarbina šią tautą, tuos gerus laikus, kai su Lietuva gyvenome vienoje valstybėje, vadinasi, ne okupacijoje.

1918.L2 Ukrainos centrinė taryba paskelbė Ukrainą nepriklausoma valstybe su sostine Kijevu. Bet neįstengė išsilaisvinti prieš Rusiją ir Lenkiją. 1921.III.18 Rygos sutartimi sovietinė Rusija ir Lenkija formaliai pasidalino Ukrainos žemes. Rusijai atiteko „liūto grobis“. 1945 m. Jaltos konferencijoje susirinkę didžiūnai – sąjungininkų vadai Rooseveltas ir Churchillis formaliai pripažino Ukrainą Sovietų Sąjungai. Nors ukrainiečiai vedė ilgą ir atkaklią rezistencinę kovą, sovietiniams rusams buvo suteiktos labai geros sąlygos ukrainiečius rusinti.

Jau Ribbentropo-Molotovo sutartimi Sovietams atiteko ir Lenkijos valdyta vakarinė Ukrainos dalis. Visame krašte buvo vykdoma kolonizacijos bei rusinimo akcija. O ji buvo planinga ir žiauri. Ypač daug ukrainiečių žuvo ar buvo ištremti jų žemės kolektyvizacijos ir didžiojo bado metu.

O tačiau dabar Ukraina bunda, tiesa, bunda labai pamažu. Rugsėjo 8-10 dienomis Kijevu įvyko Ukrainos liaudies judėjimo persitvarkymui remti steigiamasis suvažiavimas. Jį buvo nuvykę ir keturi Lietuvos ukrainiečių draugijos „GUL“ delegatai. (1979 m.) surašymo duomenimis, Lietuvoje gyveno 32,000 ukrainiečių, o Ukrainoje buvo 9600 lietuvių.

Kijevu, Lvove, Rovne, Ternopolyje ir kitur vyko ukrainiečių susirinkimai, mitingai, demonstracijos. Buvo nešamos ne raudonos, bet geltonos-žydros spalvos vėliavos, Šv. Vladimiro trišakis. Tačiau Maskvos institucijos atsakė pripažinti šiuos senuosius simbolius, apšaukdamos „nacionalistinėmis, kontr-revoliucinėmis“ ir uždraudė varuoti. Taigi šiuo ir kitais požūriais ukrainiečiai dar tūli nuo pabaltiečių. Tačiau Ukraina, kad ir pamažu, bunda ir bus reikšmingas mūsų išsilaisvinimo talkininkas.

b.kv.

Valstybės departamento pareigūnai – John Zeroli (2 iš kairės) ir James Hooper (4) su Baltų Laisvės lygos vadovybe, pirm. Agris Pavlovskiu, vicepirm. Angele Nelsiene ir direktorium Antanu Mažeika.

POKALBIAI WASHINGTONE

Baltų Laisvės lygos atstovai lankėsi Valstybės departamente, kongrese ir prezidentūroje

Baltų Laisvės lygos iniciatyva Amerikos lietuvių, latvių ir estų atstovai rugsėjo 7-9 d. Washingtone lankė kai kuriuos kongresmanus ir senatorius ir taip pat turėjo pasikalbėjimus Valstybės departamente ir prezidentūroje. Kontaktus su numatytais asmenimis iš anksto padarė Baltų Laisvės lygos atstovė Washingtono Asta Banionytė.

Rugsėjo 7 d. Atstovų rūmuose ir Senate lankėsi lygos vicepirm. Agris Pavlovskis, kurį taip pat yra Amerikos LB tarybos prezidento pirmininkė, Angele Nelsienė ir lygos direktorius Antanas B. Mažeika. Tą dieną buvo aplankyti šie kongresmanai: kongresmanai Christopher Cox, Nancy Pelosi, Ron Packard, Robert Lagomarsino, David Dreier, Bob Dornan, Elleona Ros-Lehtinen ir senatoriai Jesse Helms ir Robert Dole.

Lygos atstovai žodavo Kongreso narių nuotakas Pabaltijo valstybių klausimu, reikė savo pagėdavimus, tyrinėjo galimybes Kongresui, Atstovų rūmams ir Senatui pateikti rezolucijas, ginančias Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių teises į laisvą apsisprendimą. Dauguma aplankytojų Kongreso narių įėjo į užsienio reikalų komisijas, todėl jų palankus nusistatymas laisvės klausimu yra labai svarbus. Atstovų rūmų ir Senato Užsienio reikalų komi-

sijos turi didelį svorį administracijos vedamai užsienio politikai.

Lygos atstovai Kongrese rado didelį palankumą, bet ir pajuto mūsų pačių iniciatyvos trūkumą juos kontaktuoti ir racionaliai orientuoti. Atstovų rūmuose Pabaltiečių reikalams ypač jautrius kongresmanai Dornan ir Cox, su kuriais lygos atstovai asmeniškai vedė ilgus pokalbius. Rezolucijas Atstovų rūmuose ruošia Robert Dornan. Senate – paruošęs senatorius Jesse Helms. Dornan taip pat buvo sudaręs grupę kongresmanų keliauti į Vilnių, Rygą ir Taliną dalyvauti „juodojo kaspino“ dienoje, tik sovietai nedavė leidimo. Netolimoje ateityje vėl bandys.

Senatorius Helms įstajoje dirba Amerikos lietuvaitė, kuri atstovams pasakė, kad „atvykite reikiamu momentu“. Su ja buvo plačiai aptartas rezolucijos turinys, o ji pažadėjo sukviesti visų Senato užsienio reikalų komisijų štabų atstovų posėdį vieningai linijai Pabaltijo valstybių klausimu išdiskutuoti. Pageidavo, kad posėdyje dalyvautų ir pabaltiečių atstovai.

Valstybės departamente Rugsėjo 8 d. pilna delegacija – Agris Pavlovskis, Angele Nelsienė ir Antanas B. Mažeika – Baltų Laisvės lygos ir dr.

Olgerds Pavlovskis ir Mary Ann Rikken – Jungtinių Baltų komiteto, apsilankė Valstybės departamente ir Baltuosiuose rūmuose.

Valstybės departamento Rytų Europos ir Jugoslavijos reikalams skyriuje kalbėjosi su James Hooper. Pokalbyje dalyvavo ir Baltų skyriaus („the Baltic Desc“) vedėjas John Zerolis. Valstybės departamento atstovams buvo įteikta praėjusių metų gale Baltų lygos paruošta „Baltic Policy“ programa ir diskutuojami šie pasiūlymai: iš „demokratijai pasaulyje plėsi“ fondų išsiųptinti Pabaltijo kraštams literatūros demokratines institucijas kurti, paruošti „Peace Corps“ programą, praplėsti lietuvių,

Baltuosiuose rūmuose Baltų Laisvės lygos vadovybė A. Pavlovskis, A. Nelsienė ir A. Mažeika turėjo dvejų valandų pasikalbėjimą su viešųjų reikalų skyriaus direktorium pavaduotoju Scott Alan Sutherland (kairėje).

latvių ir estų kalbomis Amerikos Balso ir Laisvosios Europos radijo programos; kultūrinius ir komercinius ryšius su okupuotais Pabaltijo kraštais koordinuoti per Valstybės departamento Pabaltijo reikalų skyrių ir to skyriaus štabą papildyti gerai lietuvių, latvių ir estų kalbas mokančiais tarautojais, susilaikyti nuo investicijų į sovietų valdžios kontroliuojamus biznesus, skatinti ir remti investicijas ir prekybinius ryšius su privačiais asmenimis ir nevaldiškais kooperatyvais, kol Pabaltijo valstybės okupuotos, susilaikyti nuo „miestų susiporavimo“ programos ir nuo karo nusikaltimais apkaltintų Amerikos pabaltiečių deportavimo į Sovietų Sąjungą.

Jų bylos turi būti sprendžiamos Amerikos kriminaliniuose teismuose. Valstybės departamentas oficialiuose žemėlapiuose turėtų Pabaltijo valstybes pažymėti kaip okupuotas teritorijas, ką daro Gynybos departamentas, ruošti medžiagą Pabaltijo valstybių bylos iškelimui Jungtinėse Tautose.

Pokalbis tęsėsi tris valandas. Iš pokalbių delegacijai susidarė išpušis, kad Valstybės departamentas įvykius Pabaltijo valstybėse idėmiai seka ir yra palankiai nusiteikęs išsilaisvinimo pastangoms. Šiuo metu Valstybės departamentas savo politiką Pabaltijo valstybių atžvilgiu performuluoja ir dekojo delegacijai už pateiktas sugestijas. Jie tokių pokalbių pageidauja ir ateityje.

Delegacija Valstybės departamento žmones painformavo, kad tais klausimais ji kalbėjo su Kongreso nariais ir kalbesis Baltuosiuose rūmuose.

Baltuosiuose rūmuose Iš valstybės departamento

delegacija nuvyko į Baltuosius rūmus, kur buvo sutartas pasimatymas su Scott Sutherland, viešųjų santykių skyriaus direktorium pavaduotoju. Ji padėjo prezidentui už „juodojo kaspino“ dienos progą padarytą pareiškimą, kurio pabaiga skamba taip: „Kai mes minime šią tragiską (Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo 50 metų) sukaktį, žinomą kaip „juodojo kaspino diena“, mes tvirtai remiame visus tuos, kurie Rytų Europoje siekia žmogaus laisvių ir tautinių teisių, o ypač trijų sovietų okupuotų Pabaltijo valstybių žmones“. Tik buvo apgalvesta, kad tas prezidento pareiškimas buvo paskelbtas „juodojo kaspino“ diena, o ne bent dieną prieš tai.

Baltųjų rūmų pareigūnų delegacija pabrėžė, kad Pabaltijo valstybių klausimas nėra Amerikos etnikų klausimas, bet besilaisvinančių Pabaltijo tautų siekis. Ir Amerika tam siekiui neutrali būti negali. Čia irgi buvo įteiktas „Baltic Policy“ memorandumas ir padaryti keli konkretūs pasiūlymai.

Delegacijoje dalyvavusių asmenų nuomone, didelis palankumas Pabaltijo tautos matomas Kongrese, noras gauti papildomą informaciją ir kontaktų jaučiamas Valstybės departamente ir Baltuosiuose rūmuose. Kongreso nariai pareiškė norą pasimatyti su iš Lietuvos Amerikon atvykusiu prof. dr. Vaidotu Antaničiu, ekologijos specialistu, apie kurį jiems informacija suteikė Angele Nelsienė. Visa bėda, kad nėra koordinuota politinė veikla ir kad kai kurie mūsų lyderiai rūpinasi labiau save parodyti, o ne organizuoti rimtą politinę paramą atkakliai laisvės siekiančioms Pabaltijo tautoms. Baltų Laisvės Lyga, kartu su Lietuvių Bendruomene turi Washingtono talentingą, sunkiai dirbančią ir mažai apmokamą atstovę Astą Banionytę, o reiktų turėti moderniškom priemonėm aprūpintą centrą, kuris nuolat laikytų ryšius su valdžios ir privačioms įstaigoms ir atliktų vad. „lobbyist“ funkcijas. Tokio centro Washingtono būtinumą liudytų ir toks faktas, kad Valstybės departamento aukštasis pareigūnas James Hooper rugsėjo 13 d. skambino Angelei Nelsienei ir namus, dekojo už vizitą ir pateiktą informaciją, pageidavo toliau palaikyti ryšius ir prašė suorganizuoti pasimatymą su „Sąjūdžio atstovais“ – prof. Vaidotu Antaničiu ir Arvydu Juozaičiu.

j.kj.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

9 Privaziavome kalnų aukščiausią vietą apie 5000 pėdų, kurioje įrengta radijo siųstuvo stotis. Čia yra ir policijos kontrolės įstaiga, apleistas mažas namukas. Šalia yra trys „pašiūrės“: suvenyrinių daiktų ir bealkoholinių gėrimų. Suvenyrinėse krautuvėse daugiausia vietos indėnų dirbiniai, o gal kai kas atveža iš Amazonės. Apžiūrėjom aplinką. Nuo kalno matyti visas kurtortinis miestelis su kalnais, kalneliais ir slėnais, paskendęs žalumynuose. Iš tolo žiūrint, tai tikras parkas, miškas.

Leidžiamės žemyn nuo kalno. Privaziuojame ežerėlį, kuris gražiai įsirėmęs tarp kalnų, o dugne matyti nuo saulės grios šešėliai. Važiuojame toliau ir artėjame prie kažkio miestelio. Pasistatome automobilį aikštėn. Vietos žmonių pilnos gatvės, ypač jauni ir mažų vaikų, kurie žygiavo su braziliskomis vėliavomis švesdami 112 metų miesto įsikūrimo jubiliejų. Pavaikštinėjome, pasidairėme, apžiūrėjome kelias krautuves, kurios yra labai mažos. Jose daugiausia aptarnauja atvykusius turistus, nes turi labai daug suvenyrinių daiktų. Daugiausia yra megtinių. Jie labai pigūs. Gražūs megtinių audiniai: raibi ir languoti. Už megtinį reikia mokėti apie 12 dol. iki 30 dol. ir kiek daugiau. Tokie megtiniai būnaose Brazilijos miestuose kainuoja dvigubai, o Šiaurės Amerikoje nuo 80 iki 250 dol. Nusipirkau ir aš 4 megtinius. Apvaikštinėjome ir kitas krautuves, daržovių, vaisių ir mėsos, kurios nelabai higieniškos, užlaikomos...

Žmonės apskurdę, o vaikų pilna visur, kaip amaro, ir vos galima praeiti. Šiaip mandagūs ir nieko neužkabina. Jie visi nedideli, o jų akutės blizga, kaip deimantai. Vaikai tuojau atkreipia dėmesį į svetimšalius, turistus, perša savo prekes ir taip uždarbiauja. Bendrai paėmus, žmonės mandagūs, bet visa bėda, kad negalima užtikti, kad kalbėtų angliškai ar kita kalba. Yra, kurie moka svetimų kalbų, tai mokyti japonai, europiečiai, kurie naudoja savo protėvių kalbą, nors ir išaugo Brazilijoje.

Pasukome į kita miesto pusę, kur privaziavome didelį parką. Parko viduje yra pastatytas vasaros teatras: kampuotas architektūrinis pastatas ir labai modernus. Mums atvykus, buvo uždarytas, nes pasibaigė vasaros sezonas. Pasivaikštinėjome po gražų žalių pušų parką su mjr. Siliumi, o Klera, peršalusi, tupėjo ant sėdynės automobilyje. Buvo labai vėjuota ir šalta diena, nors saulėtai. Parke pristatyta balto gipso statulų, gražūs skulptoriaus dirbiniai. Privaziavome kita vietą pakelėje. Mjr. Silius parodė Sao Paulo gubernatoriaus pilį. Jis dažnai atvyksta ir joje praleidžia savo atostogas. Piliis buvo uždaryta ir vartai užrakinti. Priėjome prie policininko, kuris prie vartų būdėlyje stovėjo. Paprašėme, kad leistų praeiti prie pilies, nes noriu padaryti iš arčiau nuotrauką. Vertėjas buvo Silius. Jis leido po vartus įeiti į kiemą ir kieme padaryti pilies nuotrauką su Brazilijos vėliava. Grįžau prie sargybinio ir su juo nusifotografavau. Vėl važiuojame žemyn nuo kalno, pilies vingiuotu ir saktu keliuku. Nuslinkome ir pakalnę, o grožis, grožis gamtos, pasakiškas, nes ta žalumna sužavi ir užburia keliauninko žvelgiančias akis.

– Žiūrėkite atgalios, tas visas kalno šlaito plotas rytų pusėje yra apgyventas vargšų žmonių, kurie prisi-statę mažyčių namukų ir atrodo, kaip tikras ubagynas. Tai „graži“ miesto panorama... Pavakare. Saulutė gražiai pasikabino virš žaliųjų

medžių ir pamažu slenka žemyn ir žemyn, kur netrukus pasislėpė už sodybų ir miškuotų kalnų. Vakaras ramus. Grįžtame namo. Tarnaitė paruošė vakarienę. Paklausiau, kiek moka tarnaitė ir tarnams. Klera linksmai nusišypsojo, pakreipė galvą ir kalbos temą nusuko į šoną ir taip likau be atsakymo. Kada nesulaukiau atsakymo, tai pabrėžiau, kad mes su žmona Jadvyga neturime tarnaitės.

Besikalbant su Silius, atėjo 11 val. nakties. Einu per kiemelį į miegamąjį kambarį. Ramu, tylu, nė gyvos dvasios negirdėti aplinkui, nes jau visi pensininkai sodybose miega. Medžiai ir krūmai ramiai tyli, paukšteliai miega ir vėjelio negirdėti. Tai vidurnaktis. Atsirakinu kambarį ir pradėju rengtis. Žiūriu pro duris ateina Silius ir vėl atneša kitą elektrinę lempą pasišildyti kambarį. Apsidžiaugiau. Pradėjo šilti lempa ir kambarys. Lempa paraudonavo, kaip geležies viryklos kronis ar kaip kalveje įkaitina geležis. Džiaugiuosi, kaip mažas vaikas radęs geleželę. Šiltai naktis. Man besirengiant, lempa „dūšią“ atidavė užgeso. Atsiguliau ir vėl ta pati pasaka, šalta, bet miegu ir kenčiu iki rytmečio. Jaučiu šaltį, geriu vaistus apsaugoti nuo nušalimo. Vartausi lovoje ir laukiu kaip gaidys rytmečio...

Saulutė pasibėdė į langą, savo šaltais rytmečio spinduliais apšvietė miestelio apylinkę. Jau 6 valanda. Apsirengiu ir einu į lauką. Nors esu apsvilkęs šiltai, bet kenčiu didelį šaltį lauke, sodelyje. Einu skubiai pasivaikščioti ir rezidencijų gyvenamas vietas. Einu į gatves, kalnelius ir žemumas. Einu gatve ir žiūriu eina nuleidęs galvą asilėlis, sustoja prie tvoros, pakelia galvą ir žiūri į mane, bet jo akys liūdnos. Nuleidžia galvą ir pakelėje eđa žolė, žalias ilgas smilgas ir skabo lapus. Visai nekreipia į mane dėmesio. Praeinu nuliūdusį asilėlį ir palieku jį ramybėsje.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, Fla.
**TAUTOS ŠVENTĖJE
PRISIMINTA KOVOJANTI
TAUTA**

Mūsų telkinyje Tautos šventės minėjimas, ruoštas ALT s-gos Daytona Beach apylinkių skyriaus, įvyko rugsėjo 10 d. Prince of Peace parapijos bažnyčioje ir salėje. Minėjimas pradėtas pamaldomis bažnyčioje. Šv. Mišias už Lietuvą ir šio telkinio gyvuosius bei mirusiuosius lietuvius aukojo Sibiro tremtinys kun. A. Svarinskas, koncelebruojant kun. dr. K. Ruibiui, kuris po evangelijos pasveikino svečius, prisimindamas jo išgyvenimus tėvynėje ir Sibire.

Mišių skaitymas atliko K. Barūnas. Choras Sietynas, vadovaujamas muz. A. Skridulio, pagiedojo šiai progai parinktu keletą patriotinių giesmių ir pamaldos baigtos Apsaugok Aukščiausias giesme.

Salėje minėjimą pradėjo ALT s-gos skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis. Susirinkimo gausius dalyvius supažindino su svečiu, jo biografija ir pergyvenimais Lietuvoje ir tremtyje. Po kun. A. Svarinsko jautrios invokacijos, sol. Juozė Daugėlienė, visiems giedant, sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Prezidiuman pakviestas svečias kun. A. Svarinskas, kun. dr. K. Ruibys, klubo pirmininkas J. Daugėla. Kun. A. Svarinskas minėjime pasakė gana ilgą ir labai įdomią kalbą apie kovojančią, bet nenugalėtą lietuvių tautą. Jis vaidžiai iš savo pergyvenimų gyvais pavzdžiais parodė lietuvių tautos kovos kelią, stabtelėdamas prie didesnių įvykių. Išryškino pokario metus nuo pat okupacijos pirmųjų metų. Rusams sugrįžus prasidėjo mobilizacija. Lietuvos, ypač kaimo jaunimas nenorėjo tarnauti okupantų armijoje ir

mirti už svetimus interesus, todėl pasitraukė į miškus ir tokių buvo per 100,000. Prasi-dėjo tikrai baisi kova. Okupantas, norėdamas palaužti tautos atsparumą, vykdė vel didžiausius išvežimus, ypač paliesdamas ūkininkiją. Ir tuo būdu sunaikino sveiką Lietuvos ūkį, suvarė žmones į kolchozus, atėmė nuosavybę. Tada išviešpatavo netvarka, girtavimas, tinginystė, kas ir privėdė prie šių dienų ekonominio bankroto.

Pailustravo strībų apgaulės, kovą su miško broliais, partizanais, laisvės kovotojais, kaip jie buvo vadinami. Išryškino lietuvių mokytojų, parsi-davėlių darbus, kuriuos emė viešumon iškelti LKB Kronika, pasirodžiusi ir einanti pogrindyje. Ši priemonė atbaidė daugelį nuo prisidėjimo prie okupantų užmačių. Kronika eina dabar ir gal bus reikalinga ateityje.

Laisvės kova prasidėjo nuo pirmųjų okupacijos metų. Partizanų sudėtos aukos labai prasmingos, nes tai liudija tautos laisvės troškimą ir priešinimąsi prieš blogį. Didelį vaidmenį suvaidino laisvės kovoje ir atgimime katalikų Bažnyčia, drąsūs kunigai, kurie skiepjo tautoje viltį ir drąsą, siekiant laisvės ir nepriklausomybės, kas šiandieną taip sparčiai vyksta. Kunigai daug padėjo ir lietuvių jaunimui išvengti mobilizacijos. Gimė Sąjūdis. Tai apimantis visos tautos interesus ir jį remia Lyga ir visos kitos organizacijos partijos. Okupacijos metai sužalojo tautą, smuko morale, išviešpatavo korupcija, tinginystė ir skaudžiai nukentėjo šeimų morale. Gorbaciovos pastangos sustabdyti girtavimą nebuvo sėkmingos ir dabar tie varžtai atleisti. Okupacijos metais išvežimų laikotarpyje lietuvių tauta neteko apie 700,000 žmonių.

Po Tautos šventės minėjimo Daytona Beach, FL. Iš kairės: klubo pirmininkas J. Daugėla, žurn. Jurgis Janušaitis, kun. dr. Kazimieras Ruibys, Sibiro kankinys kun. Alfonsas Svarinskas ir ALT s-gos Daytona Beach skyr. pirm. Vytautas Abraitis.

Svečias savo kalbą iliustravo humoru ir anekdotais, kaip apie „girtos tarybinės moters dieną“, apie vadus su kiaurais užpakaliais, apie strības ir pakalikus, kuriuos dabar pati tauta atpažįsta ir juos pajaukia. Apgailestina, kad vykdant baissiuosius išvežimus, kovą prieš partizanus, teisiant nekaltus žmones, aktyviai dalyvavo lietuvių parsi-davėliai okupantui, uoliai vykdė išakymus. Dabar turėtų jie bent prisipažinti ir atgailoti, tačiau dar tokia kasta tebesilaiko savose pozicijose ir dar vis bando ginti savus interesus, nors pati tauta juos jau pasmerkė.

Pažymėtina, kad svečias nepasakojo nieko apie savo sunkius pergyvenimus gulaguose, kalėjimuose, o visą dėmesį skyrė kovojančiai ir dabar atgimusiai, nepriklausomybės ir laisvės siekiančiai lietuvių tautai. Baigdamas kalbėtojas kvietė vieningai jungtis į bendrą laisvės kovą, ragino remti Sąjūdį, Lygą ir visus reiškinius,

kurie tarnauja lietuvių tautos naujam atgimimui. Ragino tėvynės siūsti ne tik operas, ansamblius, menininkus, kultūrininkus, bet ir įvairių sričių geriausių specialistus, kurie prisidėtų prie Lietuvos atkūrimo.

Kun. A. Svarinskas kukli asmenybė, sklaidžiantis meilę, gėrį ir ryžtą.

Pabaigoje Vytautas Abraitis iškėlė svečiui visų lietuvių pinigine dovaną, padėjo už gerą kalbą ir aplankymą mūsų telkinio. Prie padėkos sąvūs prjungė ir klubo pirmininkas J. Daugėla.

Minėjimą užbaigus, skyriaus narės visus dalyvius pavaišino lietuviškais pietumis ir buvo paskirstytos iš laimės šulinio dovanos. Vaisės paruošė valdybos vicepirmininkė M. Šarauskienė, Stella Abraitienė ir Natalija Subačienė, talkinant ir kitom moterim. Kun. A. Svarinskas buvo apsis įes pas M. ir S. Šarauskus, paviešėjo keletą dienų ir aplankė vieną kitą šio telkinio lietuvi.

LIETUVIŲ FONDO IGALIOJINIS

Jurgis Janušaitis pradėjo vykdyti išpareigojimus ir specialiais laiškais bei asmeniškai kviečia šio telkinio lietuvius jungtis į Lietuvos fondo vąjį ir dalyvauti penktojo milijono užbaigimo talkoje. Igaliojtinis sutvarko visus į LF įstojimo formalumus. Darbas vyksta pamažu. Į LF naujais nariais paskutiniu laikotarpiu įstoję Pranas ir Valentina Barai, Renata ir Linas Kūčiai, Vincas Matusevičius, Choras Sietynas, ALT s-gos Daytona Beach apyl. skyriaus, Sacie ir Valerijonas Balčiūnai, Ona ir Povilas Bložiai. Igaliojtinis būtų labai dėkingas, kad gavę jo laiškus, atsiliptų teigiamai, o jeigu dėl kokių priežasčių negalėtų į LF įstoti dabar, kad taip pat apie tai praneštų. Palyginti kol kas mažas procentas šio telkinio lietuvių tepriklauso Lietuvos fondui. Tad rėmkime LF darbus ir išiamžinkime LF šeimoe. J. Rimtautas

LENKIJOS KARIUOMENĖS STEIGIMAS

1942 m. atkurtos Lenkijos kariuomenės pasitraukimas iš Sov. Sąjungos turėjo ne tik karinį ar politinį tikslą, bet taip pat 80 tūkst. karių ir civilių išsigelbėjimo siekį, kadangi ilgesnis pasilikimas Sov. Sąjungoje reikė bado mirtį.

Sutartis, pasirašyta tarp Sov. Sąj. vyriausybės ir lenkų atstovų leido steigti lenkiškus karinius dalinius, nes Sov. Sąjungoje buvo internuoti virš 300 tūkst. lenkų karių. Pradžioje, kariuomenės vadu buvo numatytas gen. St. Haleris, tačiau jo paieškomas liko be vaisių. Spėjama, kad mirtį jis rado Katyno miškuose. Tuomet gen. Sikorskis pasirinko gen. VI. Andersą, kuris taip pat buvo surastas sovietiniame kalėjime.

Iš įvairių koncentracijos stovyklų į surinkimo punktus pradėjo rinktis tūkstančiai lenkų karių, palaužtų fiziškai ir psichiškai. Kiek geriau atrodė kariai iš belaisvių stovyklų, tačiau tūkstančiai jų mirė, nepasiekę net surinkimo vietos.

1989 m. liepos mėn. 14 d. Solidarnosc dienraštis „Gazeta wyborcza“ plačiai rašo apie šią atkurtą Lenkijos kariuomenę bei karius, kurių daugumas atėjo ar atvažiuo sūtinusiom ar blogai sudėtomis sulaužytomis kojomis, sirgdami skorbutu, malarija.

Dalinių formavimas pradėtas 1941 m. rudenį Buzuluke, Tatiščeve, Tocke, kur viešpatuoja šalta ir ilga žiema. Dalis jų turėjo išrengti žemines, kitiems teko nakvoti palapinėse, tačiau daugumas dienas ir naktis pra-

KAZYS BARONAS
Europoje
Mūsų korespondentas

leisdavo po „laisvu dangum“. Nebuvo muilo, baltinių, muni-ruotės. Iki 1941 m. lapkričio mėn. 60% karių savo kojas vymojo skudurais. Sunkvežimiu vairuotojai, vykdamai tarnybon, batus imdavo iš atsigulusių karių.

Sajungininkai lenkų kariuomenei atsiuntė karinę aprangą. Ją vežė sovietiniai sunkvežimiai. Lenkijos ambasadorius St. Kot taip rašė: „uniforma keliauja savaitėm. Nežinoma, kiek jos dings pakelėje...“

1941 m. rugpjūčio mėn. 14 d. sutartimi Sov. Sąjunga prizadėjo pilnai apginkluoti Lenkijos kariuomenę. Tuo tarpu, 6-tai divizijai (virš 10 tūkst. karių buvo atsiūsta, 100 šautuvų (vienas šimtas!), kiti kariniai ginklai visiškai netinkami naudojimui.

Sov. Sąjunga nenoromis atleisdavo lenkus iš raudonosios armijos eilių ar belaisvių stovyklų. Ypač buvo jaučiami karininkų stoka. Gen. VI. Andersas karininkų eiles galėjo užpildyti tik 50-70% ir tai daugiausiai atsarginiais. Nežinomos tuomet buvo Katyno žudynės bei kokių 10-11 tūkst. karininkų likimas įvairiose koncentracijos stovyklose.

Po gen. Anderso ir gen. Sikorskio intervencijos pas Staliną, nuo 1942 m. sausio mėn. 15 d. Lenkijos kariuomenės formavimo punktai buvo perkelti

į pietinę Sov. Sąjungos dalį. Perkeltas vyko geležinkelio, prie 50°C šalčio. Pietuose sąlygos buvo taip pat labai nepalankios: karštas klimatas, vandens stoka, uodai, malarija. Ligonių skaičius siekė 34%, o kaikiuriose dalyse net 73%, mirtingumas – 17.5%. Nuolatinės karių ligos buvo tifusai, malarija, demėtoji šiltinė. Sergantieji gulėjo po du ar tris vienoje lovoje. Nebuvo jokių vaistų, injekcijų ar dezinfekcijos priemonių.

Tokioje blogoje Lenkijos kariuomenės kūrimosi stadijoje Sov. Sąjungos vyriausybė dar sumažino maisto tiekimą, skirdama tik 26 tūkst. vyrų. Šis davinsys dengė trečdalį karių. Aiškiai grėsė badas, kadangi maistu kariai dalijosi su lenkų civiliais, kurie buvo susispietę prie lenkų karių stovyklų.

Gen. VI. Andersas vėl nuvyko pas Staliną, nušviesdamas sunkią lenkų karių padėtį. Kremliaus vadas pasiūlė karius siūsti į kolchozus darbams arba pakelti davinį iki 44 tūkst. karių ir tai su sąlyga, kad 34 tūkst. karių bus perkelti Persijon. 1942 m. birželio mėn. 7 d. Andersas išsiuntė gen. Sikorskiui tokio turinio telegramą: „mūsų karinė padėtis artinasi prie katastrofos. Nematau pagerinimo vilties. Priešingai, padėtis dieną dienom blogėja.“

Lenkijos armija buvo evakuota dvejose etapuose: 1942 m. kovo mėn. Iranan išvyko 33,069 kariai, o rugpjūčio mėn. 43,746. Kartu su kariais keliavo 36 tūkst. civilių. Jų tarpe buvo 14 tūkst. vaikų.

Kongresmanas Christopher Cox (viduryje) Angelei Nelsienei ir Antanui Mažeikai pažadėjo JAV Kongrese kelti ir stipriai remti Pabaltijo tautų išlaisvinimo pastangas.

VAR PRODUCTIONS INTERNATIONAL, INC.
PRISTATO LATVIJOS ROKO GRUPĖ NR.1!

PERKONS

Atlieka: „Patirk Glasnost!“
Sekmadienį, spalio 1 d.,
7:30 v. vakaro
Kaina: \$8.00

THE PARK WEST
322 W. Armitage Ave
(at Lincoln Park)
Chicago, IL 60614

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

MISCELLANEOUS

**A VILIMAS
MOVING**

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402

Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, **apsilankykite** Anderson Bros. Ford. **RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS** jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

REAL ESTATE

**RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA**
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

For Sale
In Wisconsin Dells, in Lith. comm. beautiful cedar chalet on 3 acres amidst pine trees; 200 ft. river frontage; choice lots. \$97,000 firm.
Call 312-297-8336

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

Pirmą kartą lietuvių kalba: Italų poezijos antologija
ITALIJOS BALSAI
Sudarė Povilas Gaučys
Redagavo St. Santvaras
Šioje antologijoje telpa 27 poetų kūryba, 200 psl., spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyv. dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

POVILAS PETKEVIČIUS
LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivos ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

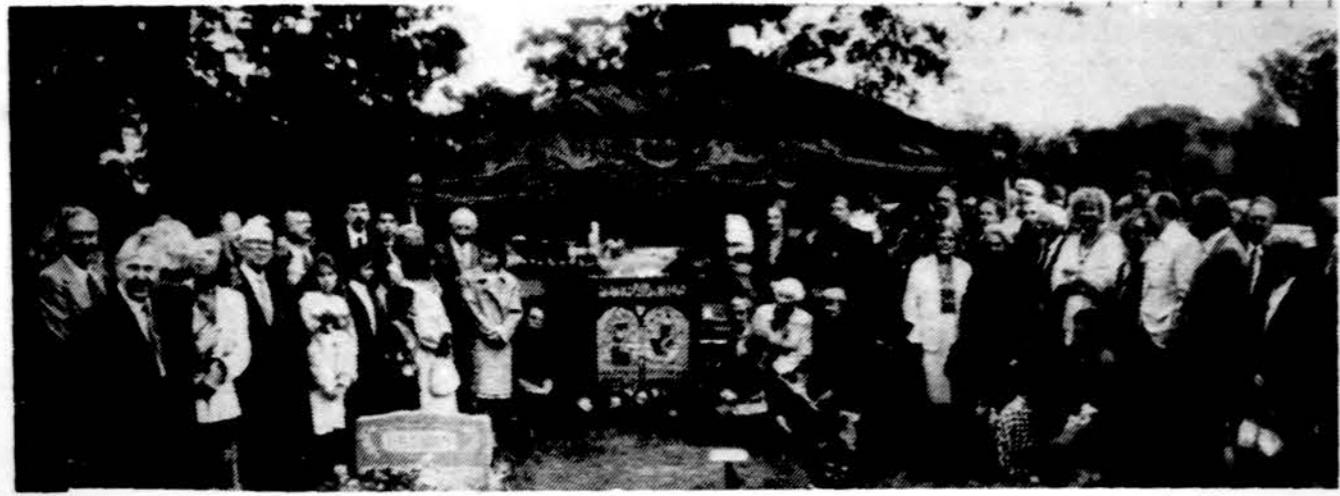
Tadas Navickas
ALYTUS
ir jo apylinkės

Šioje monografijoje autorius duoda daugybę geografinių ir istorinių žinių apie Dzukijos sostinę ir plačiąsias apylinkes. 288 psl. knyga iliustruota 66 senojo ir dabartinio Alytaus nuotraukomis ir 5 žemėlapiams, kurie atskleidžia nuostabių Alytaus ir jo apylinkių grožį, su kuriuo verta susipažinti ne tik dūkams, bet ir iš kitų vietovių kilusiems lietuviams. Išleido Lietuvių istorijos draugija. Irišta kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu 20 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 1.44 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

AMŽINO
IŠALO
ŽEMĖJE

Sukrečiantys vaikų ir paauglių atsiminimai iš pergyvenimų Sibiro gulaguose.

Knyga išleista atgimtančioje Lietuvoje.
Kaina su persiuntimu 12 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar pridėda 80 c. valst. mokesčio.

A.a. dail. Viktoro Petravičiaus laidotuvių dalyviai New Buffalo, Mich., kapinėse rugsėjo 16 d. Nuotr. E. Holenderio

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL KULTŪRINĖ POPIETĖ

Kultūrinėms popietėms rengti ratelis, pirmininkaujant kun. dr. Eug. Geruliui, rugsėjo 13 d. Lietuvių klubo salėje surengė supažindinimą su vėliausia Danutės Brazytės-Bindokienės knyga „Lietuvių papročiai ir tradicijos išsivijoje“. Knyga išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Knygoje aprašoma lietuviškos tradicijos, liečiančios mūsų tautines, kalendorines ir šeimos šventes, kartu pridodant ir atitinkamų dainų, dainuojamų ta proga gaidų ir žodžių.

Ši knyga bus naudinga ir įdomi čia gimusiems ir svetimieji aplinkoje augusiems mūsų jaunimui, bus ne pro šalį pasispaikyti ir seniesiems, prisimenant kadaise išgyventas įvairių linksmų ir liūdnu įvykių apraiškas jaunystės laike.

Į šią kultūrinę popietę ratelio vadovybės pakviesta atvyko pati autorė iš Chicagos, lydima savo vyro Vytauto Bindoko. Susirinko nemažas būrelis klausytojų, kurie domis visokeriopa mūsų išsivijos kultūrinio gyvenimo veika.

Renginį įvadiniu žodžiu pradėjo kun. Eug. Gerulis, pristatydamas prelegentę, kaip rašytoją, pedagogę ir redaktore, apibūdindamas kiekvieną profesiją atskirai. Toliau šios kolonijos visuomenininkė, darbščioji visų darbų atlikėja, renginių iniciatorė Angelė Karnienė kalbėjo apie tradicijos sąvoką ir jos reikšmę, apie tradicijų reikalingumą kultūringos tautos gyvenime. Tradicijos ir papročiai eina iš kartos į kartą ir jos semiasi stiprybės iš praeities. Ši knyga prabilo į jaunąją kartą, — kalbėjo toliau Angelė Karnienė, — tai kaip Biblija mūsų lietuviško gyvenimo, be kurios nei viena lietuviška šeima neturėtų likti nei išsivijoje, nei Lietuvoje.

Danutė Brazytė-Bindokienė, be jau paminėtų rašytojos, pedagogės, redaktorės pareigų, yra dvidešimt penkerius metusėjusi atsakingas pareigas Kr. Donelaičio liuanistinėj mokykloje, priklauso Dainavos ansambliui, kurio repertuarą praturtino muzikinių pjesių libretais, kaip Lietuviškos vestuvės, Užgavėnės, Pamario pasaka. Dabar ruošia libretą pjesei Kai papartis žydi. A. Karnienė pabrėžė, kad Danutė Bindokienė niekada neatsisako prisidėti prie laikraščių redagavimo, kai jų redaktoriai atostogauja, ir tokiu būdu palaike laikraščio tęstinumą vasaros laikotarpiu. Šiuo metu ji yra „Ateities“ žurnalo redaktorė.

Yra parašiusi daug knygų. Vaikams — Keturkojis ugniagesys, Baltos pelytės kelionė į mėnulį, Jaunimui — Mieste nesaugu, Parkas anapus gatvės (premijuota L.B. Švietimo tarybos), Angelių sniegas — mokslinės fantazijos apysaka, ir romanas Viena pasauly. Priklauso Rašytojų draugijai ir Žurnalistų sąjungai. Ypatingai išskirtinį dėmesį skiria lietuvių kalbai ir tautosakai. Danutė Bindokienė yra pakviesta redaguoti ateinančiais metais įvyksiančios Dainų šventės leidinį. Yra parašiusi mokykloms

vadovėlių ir sudariusi Sinonimų žodyną su 4000 žodžių.

Pakviesta prie pulsto viešnia Danutė Bindokienė padėjo už gražų jos pristatymą ir pasidžiaugė, kad buvo jai sudarytos sąlygos atvykti Floridai ir susipažinti su čia esamais paukščiais, žuvimis, augalais. Net šliaužiančiais ir skraidančiais gyviais. Ji yra didelė gamtos mėgėja ir ją domina kiekvieno vabalėlio gyvenimas. Pati prisipažino, kad savo gyvenime turi tik tris meiles: vyrą, su kuriuo išgyveno jau 35 metus, lietuvių kalbą ir tautosaką. Dar labai myli jaunimą ir visi, kurie praėjo pro jos, kaip mokytojos, rankas ir širdį, iki šiol pasiliko draugais. Su dideliu smagumu ji prisimena lankymą lituanistinės mokyklos, būdama dar jaunuole, ir stebisi, kodėl kai kurie moksleiviai eina mokyklon tik tėvų verčiami.

Seimyniškos nuotaikos atmosferoje ji kalbėjo apie papročius ir burtus, kurių buvo apstu, ypač senovėje. Bet iš tikrųjų mūsų papročiai, nors ateina iš gilių senovės, jie dar labai populiarūs ir šiandien. Amerikiečiai išskirtinai tiki burtais, kaip skaičiaus 13 „nelaimingumą“, juodos katės perbėgimą ir panašiai. Be tikinčių burtais, yra ir spėliotojų, kurie jau kuris laikas pranašauja, kada bus pasaulio pabaiga, kada prasidės trečiasis pasaulinis karas, kada Kalifornija su visais Hollywood milijonieriais nugrims į jūrą, neatlaikė baises žemės drebėjimo, ir kiti nelauktini įvykiai. Lietuviai turi savo įdomius prietarus, burtus, tradicijas. Įdomios yra lietuviškų vestuvių apeigos. Prelegentė kiek pakritikavo nuo jaunosios kojos raiščio nuėmimą, kuris būna užrištas aukščiauo kelio. Taip pat nevykęs paprotys yra jaunosios atvedimas prie altoriaus. Lietuvoje jaunieji kartu ateidavo prie altoriaus. Jaunosios, išikabinusios tėvui į rankovę, atvedimas yra grynai amerikietiškas paprotys.

Rašytoja D. Bindokienė

kalbėjo jaukiai, jaunatviškai, pasakodama įvykius iš gyvenimo aplinkos ir apie nutikimus jos pačios šeimoje. Dar lietuviškos šeimos kūrimo tema, jaunimo nutautimui, amerikiečių nuotaikas ateivių atveju. Nors amerikiečiai yra pati nepatrištiškiausia tauta pasaulyje, tačiau jie nepakencia šalia savęs girdimos svietimos kalbos. Bet jau dabar viskas keičiasi ir gerąją pusę ir etninės grupės igaua savo vertę. Savo laiku po filmo „Roots“ pastatymo juodieji Amerikos gyventojai pradėjo ieškoti savo kilmės šaknų. Tuo užsikrėtė mūsų jaunimas ir pradėjo gilintis į savo kilmę, tuo pačiu ir į savo kraštą. Dar labiau paskatino jaunimą mokytis tėvų kalbos ir suvokti Lietuvos istorijos reikšmę, kai besilankantieji Lietuvoje susidūrė su Sąjūdžio nariais, kurie išgarsino visame pasaulyje Lietuvos egzistavimą. Jaunimas pradėjo atgimti. Ir tai buvo atgimimas iš jų pačių, iš savęs, nevertiant nei tėvams, nereikalaujant mokytojų. Buvodami Lietuvoje, pajuto lietuvių kalbos žinojimo reikalingumą.

Dar palietė kritišku žodžiu ir mūsų laidojimo bei budynių apeigas, kai susirinkę atsisveikinti su velioniu, besišėjęs nesibaigiantiems kalboms, budynių dalyviai pradeda dailintis asmeniškais išpučiais, kasdienybės nuotaikomis, visai užmiršę kur esą ir ko yra atėję. O kalbėtojai, lyg lenktyniū lauke, stengiasi pralenkti vienas kitą savo kalbų ilgumu ir sugebėjimu pravirkdinti gedinčius. Visos kalbos turėtų būti išsakytos laidotuvių pusryčių metu, o koplyčioje palikti tik maldas ir giesmes, kad būtų išlaikytas orumas ir pagarba mirusiam.

Prelegentė skatino rašyti savo šeimų biografijas, kiek toli dar gali siekti atmintis. Užrašyti senelių ir senelių vardus, išaugintus vaikus, jų išgyventą amžių, ligas, mirties priežastis ir dar atsimenamus įvykius, kurie tuo metu buvo dalis jų gyvenimo. Tokie užrašai išliktų ateičiai, ateinančioms kartoms, kurios irgi ieškos savų šaknų.

A.A. VYTAUTAS MAZOLIAUSKAS

1909.2.24 — 1989.9.12

Amžinos saulės Atlanto pakrantėje Floridoje svietimos žemės grumstai pridengė ir dar vieno mūsų tautiečio, tauraus lietuvi žemiškuosius palaikus.

Gimęs jis buvo kaip tik tolimo Sibiro šalčių sukaustytoje žemėje, kur net kraujas gyslose užšala žiemos speiguose. Į Lietuvą jis sugrįžo tik 1926 m., kai jau visoje mūsų šalyje virte virė nepriklausomo gyvenimo kūrybingumas, klestėjo laisvos valstybės laisvo gyvenimo pažanga.

Tad ir V. Mazoliauskas visa savo prigimta dinamika išsijungė į mūsų tautos gyvenimo kasdienybę. Savo vieno jėgomis išimokslines elektrotechniko amato, dirbo elektriku Maisto ir Lietukio imonėse Kaune, vėliau Klaipėdoje. Vos atgavus Vilnių, persikėlė gyventi į amžinąją sostinę.

Nebojant, kad gyvenimo sąlygos jį privertė savo vaikystę praleisti svietimoje Rusijoje, jis širdyje ne tik išaiškė, bet ir išugdė savos tėvynės meilės

jausmus. Tad ir ryžosi savo asmeninę energiją ir prigimtus sugebėjimus paaukoti savosios tėvynės labui.

Dar Klaipėdoje gyvendamas, išsijungė į Giedotojų draugijos chorą, o vėliau jau dalyvavo plačiai žinomame Čiurlonio ansamblyje, kuriam vadovavo jo svainis muz. A. Mikulskis. Čiurlonio ansamblio jis neapleido ir 1950 m. atsikėlęs su šeima gyventi į Clevelandą.

Be to nuo pat įsikūrimo V. Mazoliauskas buvo aktyvus ir drausmingas Lietuvos Šaulių sąjungos narys. Ir jau išsivijoje jam buvo suteiktas garbės šaulio vardas.

1970 m., sulaukęs pensininko likimo, persikėlė gyventi į Lake Worth miestą Floridoje. Ir čia tuojuo išsijungė į Floridos lietuvių gyvenimą. Prisidėjo prie vietos lietuvių klubo suorganizavimo ir buvo ilgametis šio klubo valdybos narys.

V. Mazoliauskas iš prigimties buvo staigus būdo. Tačiau visada pasižymėjo nepalaužiama draugyste visiems, su kuriais jam teko artimiau bendrauti. Ir buvo labai paslaugus bet kuriam mūsų tautiečiui.

Tad š.m. rugsėjo 13 d. į vietos laidotuvių namus susirinko gausus būrys vietos lietuvių, šeimos draugų ir artimųjų atsisveikinti su savo mielu tautiečiu. Pasarvotas karstas skendo gelėse.

Paskutinį atsisveikinimą organizavo Šaulių „Aušros“ kuopa. Atsisveikinimo iškilnėms vadovavo kuopos pirmininkas M. Vitkus. Atsisveikinimo kalbas pasakė šios apylinkės visų lietuvių vardu Vl. Žibas ir draugu bei bičiuliu vardu J. Daugėla. Kitą dieną

Čia rašytoja Danutė Bindokienė ir baigė savo įdomią kalbą ir išpučius apie floridiečius.

Kun. E. Gerulis padėjo prelegentei ir pakvietė susirinkusius priekavutės saldymynū.

Savo ruožtu A. Karnienė paprašė Danutė Bindokienę parašyti dar vieną knygą ne mažiau svarbią už „Lietuvių papročiai ir tradicijos“, tai nurodymus apie minėjimų, invokacijų, kalbų ir meninių renginių dalių pravedimą. Mums šito labai trūksta ir su šiomis ceremonijom susipažinti būtų tikrai ne pro šalį.

Daila Mackaliene

DRAUGAS, antradienis, 1989 m. rugsėjo mėn. 26 d. 5

karstas buvo palydėtas ir rė, vaikaičiai, sesuo Ona Mi-palaidotas Taikos Karalienės kulskienė, sūnėnas skulptorius kapinėse. Ramojus Mazoliauskas ir gaudė.

Laidotuvėse dalyvavo ir sus būrys tolimesniu giliame nuliūdime paliko našlė giminaičių. Eleonora, dukros Mirga ir Gied.

J. Dgl.

A.†A. CATHERINE MOZERIS

ŠEPUTIS

Gyveno Glendale, Arizona, anksčiau Chicagoje. Mirė Glendale, Arizona 1989 m. rugsėjo 24 d. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Dennis, marti Gerti, duklė Rita Radvila, žentas Al; anūikai: Rita, Victoria, Kristi, Regina, Gabriella ir Joseph; trys proanūikai; broliai John su žmona Sue ir Peter; sesuo Mary; svainiai Msgr. D. A. Mozeris ir Thomas Salack; taip pat daug dukterėčių ir sūnėnų. Velionė buvo duklė a.a. Bartholomew ir Louise Šeputis, žmona a.a. Joseph M. Mozeris, sesuo a.a. William, svainė a.a. Gertrude.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 27 d. nuo 4 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 28 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, duklė, broliai, sesuo, anūikai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

A.†A. Inž. KAZIMIERAS

(1905-1979)

ir

Operos Solistė IZABELĖ

(1909-1985)

MOTEKAIČIAI

Už mūsų brangių Tėvėlių sielas Šv. Mišios bus atnašaujamos T. Jezučių koplyčioje šeštadienį, rugsėjo 30 d., 10 val. Šv. Mišių metu giedos a.a. Izabelės mokiniai Gina Blažienė, Audrė Badrytė, Margaret Fashing, Dalia Lietuvininkienė, Tadas Rūta ir Alida Vitaitė. Smuiku gros Povilas Matiukas ir violončele David Bednarek. Po Šv. Mišių visi kviečiami dalyvauti vaišėse Dainos restorano mažoje salėje, 2656 W. 71st St.

Sūnūs Manigirdas ir Ramūnas Motekaičiai

Įgametei Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos choro narei ELZEI VILKIENEI, jos vyrui

A.†A. JONUI VILKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Dirigentas ir choras

Kilniai tautietei

A.†A. EUGENIJAI BIELSKIENEI

mirus, jos vyrą DONATĄ, dukrą JŪRATĘ, sūnų MINDAUGĄ su šeimomis bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu ir drauge labai liūdžiu

Vincas Abelaitis

P A D Ė K A

A.†A.

JONAS MILL-MILIKIČIUS

Buvo palaidotas 1989 m. rugsėjo mėn. 9 dieną. Nuoširdžią padėką reiškiamo šermentų ir laidotuvių dalyviams.

Kun. Alfonsui Babonui ir vargonininkui Stasiui Blūdžiui už religinį patarnavimą.

Yolandai Bauzienei už laidotuvių patarnavimą bei atsisveikinimo pravedimą, o Albertui Misiūnui ir Edvardui Milkui už atsisveikinimo žodį. Taip pat ir karsto nešėjams. Dėkojame už šv. Mišių aukas, už gėles St. Butkaus šaulių kuopai už specialią auką Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, aukas Tautos Fondui ir Lietuvių Fondui velionio vardui įamžinti.

Dėkojame už velionio lankymą ligoninėje, mums užuojautą pareiškusiems ir bet kokiui patarnavimu palengvinusiems mūsų skausmo valandas.

Liūdinti velionio sesuo Bronė Vasiliauskienė su šeima.

Detroit, Mich.

APYLINK MUS

x Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos Chicago apskrities suvažiavimas įvyks šeštadienį, spalio 7 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Marquette Parke. 1 val. po pietų. Šeimininkės bus kuopos narės, vadovaujant Vidai Sakevičiūtei. Visos apskrities delegatės prašomos ruošti dalyvauti.

x Joniškėčių Angelų Sargų atleidus minės šį sekmadienį, spalio 1 d. Šv. Mišias už gyvus ir mirusius joniškėčių aukos Jėzuitų koplyčioje ne 12 val. dieną, kaip anksčiau „Drauge“ buvo parašyta, bet 12:45 val. popietėje. Giedos solistė Dana Stankaitytė, vargonais gros muzikas Ant. Skridulis, abu joniškėčiai.

x Vidas Aleksandravičius yra Vilniaus universiteto dainių ir šokių ansamblio meno vadovas ir režisierius. Universiteto ansamblio koncertuos Chicagoje, Detroit, Clevelande, Toronte ir Montrealyje. „Margučio“ rengiami koncertai bus spalio 7, 8, 9 dienomis Jaunimo centre.

x L. Lukoshius parašė laišką, kuris buvo išspausdintas „Chicago Tribune“ rugsėjo 24 d. laidoje. Laiskė primenama, kad OSI dokumentus apie John Demjanjuk rado atmatų dėžėje adv. Yoram Sheftel, kuris ieškojo dokumentų jo gynimui Izraelio teisme. Galima spėti, kaip daug žmonių yra persekiojami OSI įstaigos, priklausiančios Teisingumo departamentui, neva ginančiam teisingumą.

x Marijos aukšt. mokyklos Dramos skyrius rengia komediją „Bone-Chiller“. Komedija bus spalio 3 ir 4 dienomis nuo 3 iki 6 val. p.p. mokyklos salėje.

x Romas ir Birutė Butkūnai, Crystal Lake, Ill., J. J. Ardys, Fairview, Pa., V. Morkūnas, Islington, Ont., Kanada, Alf. Krakauskas, Chicago, Ill., Jonas Vizbaras, Rochester, Mass., Jura Shukis, Fresh Meadows, N.Y., Petras Plienaitis, Fairmont City, Ill., atsiuntė po 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Š. m. spalio 1 d., sekmadienį, 3 v.p.p. Lietuvių Tautinuosė namuose, 6422 S. Kedzie Ave., ruošiami Tautos Fondo Tradiciniai pietūs. Programa praves Vladas Vijeikis. Maloniai kviečiame jus su artimaisiais šiuose pietuose dalyvauti. Savo dalyvavimu jus paremsite VLIKo darbą. Fondo Komitetas. (sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiai. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodrome, įskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300. (sk)

x Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas praneša, kad spalio mėn. išvyksta į Lietuvą. Jis vėl sąžiningai tarpininkaus savo tautiečiams pinigų pervedimo ar palikimo sutvarkymo reikaluose. Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-7772. (sk)

x Chicagos skautininkų draugovės pirmoji poatostoginė sueiga įvyks pirmadienį, spalio 9 d., 7 val. vak. pas Jieva Paulauskiene, 7150 S. Mozart Ave. Visos skautininkės kviečiamos atsilankyti ir įsijungti draugovės veiklon.

x Visos dabartinės mados bus modeliuojamos Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodoje, kuri įvyks lapkričio 5 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti.

x Vakaronė su Chicagos buriuotojais, grįžusiais iš transatlantinės kelionės New Yorkas – Klaipėda, įvyks šį penktadienį, rugsėjo 29 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Buriuotojai papasakos savo pergyvenimus ir išpūdžius. Vakaronę rengia Lietuvos buriuotojų priimti komitetas. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

x Joniškėčių labdaros ir kultūros klubo susirinkimas bus antradienį, spalio 3 dieną, Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 1 val. po pietų. Po susirinkimo bus vaišės.

x Dail. Romo Dalinkevičiaus tapybos darbų paroda Balzako Lietuvių kultūros muziejaus galerijoje bus iki spalio 8 d. Vieną savo kūrinių R. Dalinkevičius padovanavo lietuvių muziejui. Paroda galima lankyti kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p., penktadienį nuo 10 val. r. iki 8 val. vak.

x Lietuvių Bendruomenės tarybos sesija bus šį savaitgalį – rugsėjo 29 ir 30 ir spalio 1 dienomis Clevelande Marriot Airpore viešbutyje. Kambarių rezervuoti reikia pas Ohio pirminkininką Kazį Ziedonį tel. 216-944-8058.

x Gailastingosioms seserims – nūrsėms bus kursai St. Xavier College spalio 14 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Vietas reikia rezervuoti iš anksto paskambinant tel. 779-3300, ext. 390.

x Kun. Joseph J. Svirskas, Haverhill, Mass., pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 50 dol. auka. Kun. J. Svirskas išrašo ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už gražią auką labai dėkojame.

x Amerikos lietuvių inž. ir arch. s-gos Chicagos skyriaus rudens golfo varžybos ir išvyka įvyks š. m. spalio mėn. 1 d., sekmadienį. Varžybos prasidės 10 v. ryto Country Lakes Village golfo klubo aikštėje, 5 So. 100 Fairway Drive, Naperville. Registruojamasi pas J. Barį – tel. 790-1399 arba pas St. Virpšą – tel. 776-7409. Rudens išvyka prasidės 1:00 val. inž. Kestučio ir dr. Meilės Biskiu sodyboje, 5705 Janes Ave., Downers Grove, IL. Kviečiame skyriaus narius su svečiais. (sk)

x Ieškomas Edvardas Bazulis, gim. 1921 m. gyvenęs Šiauliuose. Prašome atsiliepti rašant seseriai Filomenai Bazulytei: Lithuania, Šiauliai, Pirmūnų g-vė 20-24. (sk)

x Ieškomos Jurkūnaitės, Dalia ir Birutė. Gyveno East Chicago ir Indiana Harbor, Ind. prieš 35 metus. Atsiliepti rašant šiuo adresu: L. Jurkūnas, 86-19 77th St., Woodhaven, N.Y., 11421 arba telefonu vakarais 1-718-296-6635. (sk)

x Dr. Vilija Kerelytė praneša, kad nuo šių metų rugsėjo 6 d. ji atidaro antrą kabinetą 6132 So. Kedzie Ave. Kabinetas – veiks trečiadieniais nuo 12 iki 7 val. vak. Skambinti tel. 778-6999 arba 246-4000. (sk)

Mokytųjų, jaunimo ir šeimų studijų savaitės dalyviai rugpjūčio 7-13 d. Dainavoje. Nuotr. V. Kučo

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DRAUGO“ JUBILIEJINIS BANKETAS

Šiomet „Draugui“ yra trigubas jubiliejus. 1909 m. liepos 12 d. Wilkes Barre, Pa., pradėjo eiti savaitraštis. 1919 m. sausio mėnesį jį perėmė jau kaip dienraštį „Drauga“, ėjusį nuo 1916 m. kovo 31 d., leisti ir redaguoti Marijonų vienuolija. 1949 m.

x Šv. Kryžiaus ligoninė ieško savanorių išvežti maistą ligoniams ir namus pagal programą, kuri jau veikia ilgesnį laiką. Jie gauna maistą iš ligoninės kavinės. Išvežtiotai turėtų važiuoti automobiliu. Paskambinti tel. 471-7300.

x Operos Dux Magnus plokštelės remimo vajuos laimėtojai: Algirdas Jaras, G. Reškevičius, B. Kasakaitis, J. Gabrius, V. Grabauskas ir K. Mikolajūnas.

x Aurelija Keturkaitė, 33 metų amžiaus, architektė, norėtų susirašinti su Amerikos lietuviais. Kas galėtų, prašomi jai parašyti: Aurelija Keturkaitė, Taikos 163-15, 232017 Vilnius, Lithuania.

x V. Paulius, Allendale, N.J., pratęsė prenumeratą dvejais metams, o dienaščio stiprinimui paaukojo visą šimtį. V. Paulių skelbiame garbės prenumeratorium, o už realią paramą labai dėkojame.

x Dalia Dundzila, Clarendon Hills, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorė, rėmėja, lietuviškų organizacijų darbuotoja, pratęsė prenumeratą su 50 dol. auka. Labai dėkojame.

x Dr. Bronis J. Kaslas, Wyoming, Pa., Kazys Gasiūnas, York, Pa., Genevieve Kikilas, Kenosha, Wisc., L. Unguraitienė, Brecksville, Ohio, Petras Šukys, St. Catharine, Ont., Kanada, Albinas Reskevičius, Omaha, Nebraska, gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Lietuvių Fondui vajuos proga aukuoja: \$2,000 Jonas ir Elfridė Šuopai, \$1,000 Andrew ir Victoria Miknis, \$200 Marcelė Rudaitienė, po \$100 Rimas Černius, dr. V. Dubinskas, Bernice Peters, dr. Jonas V. Prunskis, dr. E. Ringus, kun. Just. Steponaitis. Lietuvių Fondas visiems nuosirdžiai deoja ir prašo aukas siųsti ir vajuos pokyliui bilietus įsigyti LF būstinėje – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Pasaulio Liet. centras ir administracija širdingai dėkoja dalininkams Magdalenai Stančūnienei ir Veronikai Švabienei už paaukotus paveikslus, suteikusius daug jaukumo mūsų PLC patalpoms. (sk)

rugsėjo mėnesį prie „Draugo“ pradėtas leisti kultūrinis priedas, apimam daugiausiai Lietuvos ir išėjusių lietuvių kultūrinis įvykius.

Sukakties svarbą jaučia „Draugo“ leidėjai ir darbuotojai, bet taip pat jaučia ir lietuvių visuomenė, kuri juo naudojasi, kuri per jo puslapius sklaidžia savų organizacijų informaciją, palaiko ryšius su kitomis organizacijomis, su išsisklaidžiusiais lietuvišiais ir su Lietuva bei kenčiančiais okupacijos replės ir kovojančiais už savo laisvę. „Draugas“ šias sukaktis kartu su dalimi savo skaitytojų minėjo rugsėjo 24 d. Martiniuke pokyliu salėje Evergreen Parke.

Iškilmes pradėjo „Draugo“ renginių narė Matilda Marcinkienė, primindama brandžias sukaktis ir padėkodama visiems susirinkusiems į šią šventę. Ji priminė, kad po vakarieniės bus meninė dalis, kurią atliks solistai Jonas Jocyis iš Vilniaus operos ir sol. Algirdas Brazas, buvęs Metropolitan ir dabartinis Chicagos Lietuvių operos solistas. Jiems akompanuos muz. Alvydas Vasaitis, visiems pažįstamas pianistas.

Matilda Marcinkienė pakvietė prieš vakarienę maldą sukaltėti Švč. M. Marijos Gimimo parapijos kleboną kun. Joną Kuzinską, kuris prašė Viešpaties palaiminti jubiliejinę šventę, visus jos dalyvius ir dovanas, kurias valgysim.

Prieš programos pradžią visi galėjo naudotis baro ištekliais. Vakarienė buvo gerai paruošta ir patarnaujama specialiečių restorano padavėju. Vakarieniės metu dalyviai dalinosi mintimis, idejomis ir išpūdžiais, kurie ateina iš atbandančių ir

kovojančios Lietuvos už savo laisvę ir nepriklausomybę.

Meninė programa taip pat buvo nusteibinti, nes vienas solistas buvo visiškai naujas, antras visiems girdėtas ir visų mėgiamas.

Pradžioje M. Marcinkienė pristatė Vilniaus operos solistą Joną Joci, bas-baritoną, kuris padanavo Bernušėlis žirgelį balnojo, Žaliojo lankelį, Bernytis jojo, Mergužėlė brangi, Šią naktelę ir dvi arjas iš operų – vieną lietuviškai Don Basilio, kitą itališkai. Pabaigai davė humoristinę žemaitišką dainą, sukomponuotą P. Olekos. Pakvietęs solistą Algirdą Brazą duetu padainavo Plaukia sau laivelis, Kur tas šaltinėlis ir Mudu du broliukai. Abiems labai gerai akompanavo muz. Alvydas Vasaitis.

Po meninės programos buvo pakviesta Lietuvių fondo valdybos pirminkinė Marija Remienė. Ji pasakė trumpą sveikinimą, paminėdama „Draugo“ jubiliejų, Lietuvių fondo veiklą ir pakviesdama redaktorių kun. Praną Garšvą, kuriam įteiktė Lietuvių fondo skiriamą 5000 dolerių auką. Nors ta auka jau buvo dienaštyje anksčiau skelbta, bet visuomenė įvertino Lietuvių fondo atsivėlgimą į lietuvių spaudą išėjimoje. Juk tik spaudos pagalba iniciatorių ir valdybos bei tarybos energija jau pasiekta beveik penki milijonai dolerių, kurių pelnu naudojasi įvairios lietuvių išėjimo institucijos.

Programos pabaigoje buvo Marijonų vienuolijos provincijolo kun. Viktoro Rimšelio žodis, kuriame jis padėjo progromos vedėjai, meninės programos atlikėjams ir „Draugo“

Vida Gilvydienė (Šeimininkė) ir Eugenijus Butėnas (Dypukas) škie „Burdingierius“ iš Antro kaimo pirmosios gastrolems Lietuvoje skirtos programos, kurios premjera įvyks Jaunimo centre rugsėjo 30 d.

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

– **Jurgis Brizgys**, sazejietis, buvo pagerbtas Rosario mieste San Jose bažnyčioje rugsėjo 8 d. jo vienuoliško gyvenimo 50 metų sukaktyje. J. Brizgys gimęs 1915 m. balandžio 18 d. Plynių km., Liudvinavo vlsč., Marijampolės apskr. Į sazejiečių vienuoliją įstojo iš Marijonų gimnazijos, kurioje mokėsi, 1936 m. 1938 išvyko į Toriną Italijoje ir ten 1939 m. rugsėjo 8 d. padarė pirmuosius žadus. Studijavo spaudos meną ir buvo vedėjas Italijoje, paskiau Argentinoje Rosario mieste. Jis taip pat neapleidžia ir lietuviškos veiklos tarp lietuvių. Jo brolis vysk. Vincentas Brizgys gyvena Chicagoje, taip pat čia yra broliai Simonas, Juozas ir Petras su šeimomis, daug giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

– **Kun. Petras Cemeška**, ilgai dirbęs San Nicolas vyskupijos kurijoje, padaręs Romoje bažnytinės teisės daktaro laipsnį, kaip Buenos Aires kunigas, yra paskirtas Buenos Aires tribunolo teisėju. Jo kunigystės 35 metų sukaktį atžymėti lietuviškai rugsėjo 17 d. surengė Aušros Vartų parapijos bažnyčioje ir salėje pagerbimą. Kun. dr. P. Cemeška atlaikė pamaldas ir dalyvavo šventėje salėje bei pašventino kryžių parapijos sodelyje.

– **„Birutės“ draugija** Adroge mieste pagerbė savo dvasios vadą kun. Augustiną Steigvilą, MIC, jo kunigystės 40 metų

sukaktyje. Kun. A. Steigvilas draugijos kopyčioje atnašavo šv. Mišias, kurių metu giedojo sol. Bertulienė. Mišiose dalyvavo „Birutės“ draugijos narės, seneliai ir Marijos legiono nariai. Draugija surengė visiems bendrus pietus, kurių metu Jurgis Brazaitis parodė video filmą iš Lietuvos. Uždarė trumpu žodžiu pirminkinė Vincė Gražulevičienė.

– **A.a. Augustas Domynas**, 80 metų amžiaus, po ilgos ligos mirė Hurlingame mieste rugpjūčio 15 d. Nuliūdime liko žmona Marija, sūnus dr. Albertas su žmona Stella Kurklyte ir anūkai. Palaidotas su religinėm apeigom Chacarita kapinėse Buenos Aires. Jo giminė yra kun. Barnabas Mikalauskas, OFM, Kanadoje.

– **Lietuvių Centre** rugsėjo 3 d. buvo imigrantų dienos minėjimas. Kalbėjo estų ir latvių atstovės. Taip pat kalbėjo Aldona Jablonskytė, Vladė Survilienė, Elsa Kairytė, Nadia Pulikaitė, Aleksandra Jonušytė, Stella Vezbickienė, Rosa Rukšėnaitė, Danielus Aglinskis ir Luis Lember. Antroje dalyje pasirodė Mušketo šeimos ansamblis, latvie Mirzda padainavo kelias dainas lietuviškai, akomponuojant Aldonai Čikštaitėi. Taip pat vadovaujamas Aldonos Čikštaitės moterų choras pasirodė su keliomis dainomis. Pabaigoje kalbėjo Lietuvių Centro pirminkas Julius Mičiūdas.

DEIMANTINIS JUBILIEJUS

renGINIŲ komitetui su jo pirminke Marija Remiene už įdėtas dideles pastangas, kad „Draugas“ galėtų atlikti ne tik šią šventę, bet ir kitas, kurios palaiko dienaščio ekonominę būklę ir padeda labiau suartėti su skaitytojais. Savo kalboje jis priminė ir visus sunkumus, kuriuos turi „Draugas“, nes yra žmonių, kurie nori tik pakentėti lietuvių ir Lietuvos reikalams. Jo kalba buvo nuosirdi, atvira ir išsami. Dr. Kazys Ambrozaitis visus pakvietė dalyvauti Arvydo Juozaitio, vieno iš Persitvarkymo sąjūdžio iniciatorių ir akademiko, pranešime spalio 6 d. Jaunimo centre.

Nors vakarienė ilgokai užsitęsė, bet vadovės M. Marcinkienės buvo pravesta sklandžiai. Meninė programa buvo labai gera, akomponuojant žinomam muz. Alvydui Vasaičiui. Laimėjimais džiaugėsi laimėjusieji. Svečių buvo pilna salė, net suspausti prie stalų. Pabaigoje buvo iškviesti pasirodyti svečiai iš Lietuvos, atvykę pas savo gimines.

Laimėjimus pravedė Matilda Marcinkienė, pirmiausia pakviesdama bilietą ištraukti „Draugo“ administratorių kun. Petrą Cibulskį. Jis ištraukė laimingą bilietą – 500 dol. R. Stočkui Kanadoje. Antrą bilietą buvo pakviesta traukti Maria Rudienė, ji ištraukė bilietą 300 dol. Ramunei Kelečienei iš Chicagos. Trečią bilietą traukė Irena Polikaitienė ir ištraukė 250 dol. Jack J. Stukui, Watchung, N.J. Ketvirtą bilietą traukė Jadvyga Damušienė ir ištraukė 200 dol. G. Kaufmann iš Springfield, VA. Ketvirtą traukė Irena Kriaučelienė ir ištraukė 150 dol. Broniui Kasliui Wyoming, Pa., ir paskutinį traukė Aldona Lipskienė 100 dol. ir ištraukė R. Subačiui iš Cranford, N.J.

Pabaigoje buvo šokiai. Svečiai skirstėsi pamažu, patenkinti visa vakaro programa ir „Draugo“ jubiliejaus paminėjimu. Daugiausiai padėkos susilaukė „Draugo“ renginių komitetas, kurio narės ir nariai darė tvarką ir nurodė vietas prie stalų, pirmiau išplatinę bilietus ir paruošę visą programą.

Apkritis valdybą sudaro bebaigiantis pareigas pirminkinė St. Kaulakienė ir naujai išrinkta pirm. Mary Ann Gerčius, kuri perims pareigas ir išrinkta naują valdybą. Dabartinė sekretorė Eva Lukas, išdin. Grasilija Meiluvienė ir vicepirm. Bete Zibas. Kuopų atstovės – 2 kuopos Cicero pirm. Sale Butkus ir atstovė Julijana Rotško, 3 kuopos Marquette Parko pirm. dr. Joana Danilievičienė ir Vida Sakevičiūtė, 20 kuopa yra Brighton Parko pirm. Grasilija Meiluvienė, Jadvyga Tamaševičienė ir Anelė Raštienė, 46 kuopos pirm. B. Zibas ir Emilie Prose, 75 kuopa pirm. Br. Nedzveckas ir Dana Zilis. Dar pažadėjo talkininkauti Anna Šlitteris, Sofija Diržius. Jos visos rūpinasi, kad jubiliejus minėjimas praeitų kuo gražiausiai. Taip pat atvyks ir centro valdybos narės pirm. Aldona Shumway ir kitos net iš Worcester, MA. Bus graži programa ir skanus valgiai.

Moterų sąjungos Chicagos apskrities suvažiavimas įvyks spalio 7 d. 11 val. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Suvažiavimą priims 3 kuopos narės. Visų kuopų narės-atstovės kviečiamos dalyvauti. Labai laukiamos centro atstovės.

Gr. M.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.